

SULDAL KONTROLLUTVAL

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Dato: torsdag 16. februar 2017
Tid: kl. 10.00
Stad: Suldal kommunehus

Forfall melder du til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 53 eller mobil/sms 959 86 977, e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlemmer kalla inn særskilt. Medlemmer som meina seg ugilde, må gi melding om dette slik at varamedlemmer kan innkallast. Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sende til medlemmer/varamedlemmer.

SAKLISTE:

01/17 Godkjenning av protokoll frå møte 10.11.16

02/17 Referat- og orienteringssaker 16.02.17

03/17 Forvaltningsrevisjonsrapport «Pleie og omsorg»

04/17 Val av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt

05/17 Årsmelding for kontrollutvalet 2016

06/17 Endra møteplan for 2017

Ymse

Aksdal, 09.02.17

Vanja Ignjatic (sign.)
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi: Ordførar	(møte- og talerett)
Revisor	(møte- og talerett)
Rådmann	(til orientering)
Varamedlem	(til orientering, unntatt Silje Helen Færøy som er innkalla for Berit Myrland)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.02.17	01/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 10.11.16

Vedlegg: protokoll frå kontrollutvalsmøte 10.11.16

Saksorientering:

Utkast til protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 10.11.16 ligg ved saka til godkjenning.

Protokollen er gjennomlest og godkjent av leiar i etterkant av møtet og oversendt kommunen.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 10.11.16 blir godkjent slik han ligg føre.

Aksdal, 09.02.17

Odd Gunnar Høie

Rådgjevar/utvalssekretær

SULDAL KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Torsdag **10. november 2016** blei det halde møte i Suldal kontrollutval under leiing av utvalsleiar Vanja Ignjatic.

MØTESTAD:	Suldal kommunehus, formannskapssalen
MØTESTART-MØTESLUTT:	kl. 10.00 – 11.45
MØTANDE MEDLEMMER:	Vanja Ignjatic (H), Eldbjørg Sivertsen (Krf), Tormod Skeie (SV), Berit Myrland (SV) og Otto Underbakke (H)
FORFALL:	Ingen
MØTANDE VARAMEDLEMMER:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Rådgjevar Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Revisor Tore Kristensen - Rogaland Revisjon IKS
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Rådmann Øyvind Valen i sak 24
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

Utvalsleiar ønskte Berit Myrland velkommen som nytt medlem.

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 22/16 GODKJENNING AV PROTOKOLL 15.09.16

Sekretariatet si innstilling:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 15.09.16 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 10.11.16:

Utvalet hadde ingen merknader til protokollen.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 10.11.16:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 15.09.16 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 23/16 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 10.11.16

32. Statusoversikt pr. november 2016
33. K-styrevedtak 18.10.16, sak 75/16 – Plan for selskapskontroll 2016-2019
34. K-styrevedtak 18.10.16, sak 76/16 – Søknad om fritak frå politiske verv - kontrollutval
35. K-styrevedtak 18.10.16, sak 77/16 – Val av medlem i kontrollutval og grendeutval
36. K-styrevedtak 18.10.16, sak 71/16 - 2. Tertialrapport 2016
37. Invitasjon frå FKT Rogaland til Haustkonferanse 17.11.16 i Sandnes
38. Innkalling til møter i representantskapet i RYMI – 29.09.16 og 09.11.16
39. Varsel om tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap – frå Fylkesmannen i Rogaland
40. Forum for Kontroll og tilsyn (FKT) – høringsuttale til NOU: 4 Ny kommunelov
41. Kommunal rapport 29.09.16 – om revisjonsutgifter
42. KOSTRA-tall vedr. funksjon 110 – Kontroll og revisjon

Handsaming i kontrollutvalet 10.11.16:

Eldbjørg Sivertsen er påmeldt til konferansen i Sandnes 17.11.16. Medlemmene drøfta kort oversikten over utgifter til revisjon. Utvalet hadde ingen særskilte merknader til referatsakene.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 10.11.16:

Referatsakene 32 - 42 blir tatt til orientering.

SAK 24/16 ORIENTERING OM BUDSJETTFRAMLEGGET FOR 2017 OG ØKONOMIPLAN 2018-2020

Sekretariatet si innstilling:

Suldal kontrollutval tar rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2017 og økonomiplan 2018-2020 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 10.11.16:

Rådmannen gjorde greie for hovudinnhaldet i budsjettframlegget 2017 og økonomiplanen. Budsjettet blei kalla eit omstillingsbudsjett. Kommunen har berre hatt 5 millionar i inntektsauke på 3 år.

Han orienterte om dei økonomiske føresetnadene, dei frie inntektene og store inntektspostar, ulike satsingsområde, investeringar og utviklinga av lånegjeld.

Kommunen er framleis inntektssterk, men inntektene vil bli lågare i 2017. Dette skyldast mellom anna lågare kraftinntekter og mindre overføringar frå staten. Rådmannen gjorde greie for ulike grep som var aktuelle for å redusere kommunen sine utgifter.

Han gjorde også greie for folketalsutviklinga og resultata frå Kommunebarometeret. Det var budsjettert med eit netto driftsresultat på 1,8 % i 2017. Rådmannen svara på spørsmål undervegs.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 10.11.16:

Suldal kontrollutval tar rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2017 og økonomiplan 2018-2020 til orientering.

SAK 25/16 PLAN FOR REKNESKAPSREVISJON 2016

Sekretariatet si innstilling:

Suldal kontrollutval tar presentasjonen av overordna revisjonsstrategi for 2016 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 10.11.16:

Revisor gjorde greie for planen, samstundes som den vart vist på skjerm. Han orienterte om planlegging av revisjonsarbeidet og at det ligg internasjonale standardar til grunn for arbeidet. Vidare orienterte han om særskilte forhold innan kommunal sektor, risikofaktorar, nøkkeltal for Suldal, vesentlighetsgrense, kva som vil bli vektlagt for revisjon i år, samt ulike risikovurderingar.

Planen og revisor sitt arbeid er nokså likt frå år til år. Revisjonen har stadig fokus på moglege forbetringar i arbeidet med rekneskapsføring og årsavslutning.

Medlemmene hadde spørsmål om mellom anna stikkprøvekontrollar, vesentlighetsgrense, særskilte avvik/forhold for Suldal kommune. Revisor svara undervegs.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 10.11.16:

Suldal kontrollutval tar presentasjonen av overordna revisjonsstrategi for 2016 til orientering.

SAK 26/16 FRAMLEGG TIL MØTEPLAN FOR 2017

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet i Suldal vedtar følgjande møteplan for 2017:

torsdag 16.02, 27.04, 07.09 og 09.11 – kl. 10.00.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

Handsaming i kontrollutvalet 10.11.16:

Utvalet drøfta framlegget til møteplan. Utvalet blei samd om å fastsetja dato for eit 5. møte, og medlemmene blei samde om 1. juni.

Berit Myrland opplyste at ho ville vera bortreist til møtet i februar.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 10.11.16:

Kontrollutvalet i Suldal vedtar følgjande møteplan for 2017:

torsdag 16.02, 27.04, 01.06, 07.09 og 09.11 – kl. 10.00.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

SAK 27/16 OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «LEGETENESTA» - 2. GANGS HANDSAMING

Sekretariatet si innstilling:

Suldal kontrollutval tek rådmannen si tilbakemelding og Rogaland Revisjon IKS sine vurderingar om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport om «Legetenesta» til orientering.

Melding om oppfølging vert sendt kommunestyret til orientering, eller som egen sak.

Handsaming i kontrollutvalet 10.11.16:

Leiar innleia om saka. Skeie og Sivertsen kommenterte saka og meinte det var godt at revisjonen nå hadde gjort si vurdering av tilbakemeldinga frå administrasjonen. Skeie meinte det var betryggande at ei fagmyndighet hadde kome si vurdering.

Utvalet ønskte at tilbakemeldinga skulle handsamast som eigen sak og ikkje berre som orienteringssak i kommunestyret.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 10.11.16 og innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyret tek rådmannen si tilbakemelding og Rogaland Revisjon IKS sine vurderingar om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport om «Legetenesta» til orientering.

YMSE

Ingen saker blei meldt.

Neste møte: torsdag 16.02.17, kl. 10.00

Sand/Aksdal, 10.11.16

Vanja Ignjatic
Leiar

Odd Gunnar Høie
Kontrollutvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.02.17	02/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 16.02.17

1. Statusoversikt pr. februar 2017
2. Haustkonferansen i Sandnes 17.11.16 – evaluering/oppsummering
3. Rapport frå NKRF-konferansen - evaluering/oppsummering
4. Tertialrapport pr. 31.12.16 frå Rogaland Revisjon IKS
5. Oversikt over statlege tilsyn i 2017 – frå Fylkesmannen i Rogaland
6. Tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap – rapport frå Fylkesmannen
7. Årsrapport 2016 - skatteoppkrevjaren i Suldal kommune
8. Protokoll frå representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS 16.12.16
9. «Travle kontrollutvalg» – Kommunal rapport 26.01.17
10. Nye maler for normalberetninger 2016 – Informasjonsskriv 8/2016 fra NKRF

Saksorientering:

Sakene blir lagde fram for kontrollutvalet til orientering.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Referatsakene 1 – 10 blir tatt til orientering.

Aksdal, 09.02.17

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

Kontrollutvalet - statusoversikt februar 2017

Saker frå bestilling til handsaming i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Selskapskontroller					

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
Pleie og omsorg	15.09.16	16.02.17			

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Følgd opp i KU/KST	Merknader
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019	23.09.15	26.04.16	14.06.16		
Plan for selskapskontroll 2016-2019	23.09.15	15.09.16	18.10.16		
Barnevernet i Suldal	14.11.12	23.05.13	18.06.13	13.02.14	
Styring av byggeprosjekt	14.11.12/ 25.04.13	21.11.13	04.02.14	11.02.15/ 19.05.15	
Arbeidsgjevarrolla	21.11.13	19.06.14	09.09.14	29.04.15/ 19.05.15	
Plan- og byggesaker	19.06.14	11.02.15	17.03.15	28.01.16	
Legetenesta i Suldal kommune	11.02.15	23.09.15	03.11.15	15.09.16/ 13.12.16	
Selskapskontroller					

FORUM FOR KONTROLLUTVALG I ROGALAND

Høstkonferansen 2016

Quality Hotel Residence, Sandnes

17. november 2016

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariatet
Mottatt dato: 07.10.16
Journalført: 16/386/tha
Arkivkode: 033 ojn

Forum for kontrollutvalg i Rogaland har som formål å være en arena for utveksling av erfaringer. Hva kan vi lære av hverandre? Det er satt av tid til kommentarer og meningsutveksling til innleggene i programmet.

PROGRAM

10:00	Velkommen
<i>Einar Endresen – leder av arbeidsutvalget i Forum for kontrollutvalg i Rogaland</i>
10:05	Fylkesmannens tilsyn med kommunene
<i>Grete Flåten, tilsynskoordinator, Fylkesmannen i Rogaland</i>
10:45	Pause
11:00	Varslinger
<i>Fylkesrådmann Trond Nerdal, Rogaland fylkeskommune</i>
11:45	Årsmøte 2016 – Forum for kontrollutvalg i Rogaland
12:00	Lunsj
13:00	Korrupsjon og økonomiske misligheter i kommunene
<i>Einar Endresen, leder av arbeidsutvalget i Forum for kontrollutvalg i Rogaland og politispesialist i økonomisk kriminalitet.</i>
13:45	Pause
14:00	Selskapskontroll
<i>Rune O. Eskeland, forvaltningsrevisor, Rogaland Revisjon IKS</i>
14:45	Avslutning

Pris **kr 900.-** pr. person

Påmelding innen **4. november** ved å sende e-post til mette.jensen.moen@rogfk.no med navn, verv/funksjon, kommune/firma og mailadresse. Kontrollutvalgsmedlemmer som oppgir mailadresse vil få årsmøtesakene tilsendt via e-post før konferansen.

VELKOMMEN!

For forum for kontrollutvalg i Rogaland
Kontroll- og kvalitetsutvalgets sekretariat,
Rogaland fylkeskommune

1/EDLE66 SAK 2/17-35
Onsdag 1. februar
2017

Møteleder: Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

Registrering og kaffe + noe å bite i / utstilling

Velkommen

► Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

Åpning

► **Tora Aasland**, leder for Kommunesektorens etikkutvalg

Kommunenes arbeid med å bekjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet

► Avdelingsdirektør **Anne Fikkan**, Riksrevisjonen

Lunsj / utstilling

Kan kommunene vedta seg bort fra svart økonomi og arbeidslivskriminalitet?

► **Karl Børre Reite**, Sekretariatet for Samarbeid mot svart økonomi (KS, LO, NHO, YS, Unio og Skatteetaten)

Pause / utstilling

Varsling og ytringsfrihet i norsk arbeidsliv 2016

► Forskningssjef **Sissel C. Trygstad**, Forskningsstiftelsen Fafo

Pause / utstilling

Varsling – case fra Flyktningtjenesten i Tromsø kommune

- Forvaltningsrevisor **Margrete Mjølhus Kleiven** og forvaltningsrevisor **Astrid Indrebø**, KomRev NORD IKS
- Kontrollutvalgsleder **Rolleiv Lind** (H), Tromsø kommune
- Debattredaktør **Ragnhild Sved**, Kommunal Rapport, i samtale med **Cecilie Lanes** (representant for varslere) og **Bjørn Willumsen**, leder, Fagforbundet avd. 177, Tromsø kommune

Pause / utstilling

Folkevalgt kontroll – hva er særegenhetene?

► Stortingsrepresentant **Martin Kolberg** (Ap), leder for Stortingets kontroll- og konstitusjonskomite

Middag

– på vakt for fellesskapets verdier

Torsdag 2. februar
2017

Møteleder: Daglig leder **Mona Moengen**, Romerike kontrollutvalgssekretariat IKS (Rokus)
og leder av NKRFs kontrollutvalgskomite

Korrupsjon - en presentasjon av kontrollutvalgets granskning i Drammen kommune

» Kontrollutvalgsleder **Eivind Knudsen** (Ap), Drammen kommune

Pause / utstilling

Kommunesammenslutninger og grensejusteringer i kommuner og fylkeskommuner

» Daglig leder **Orrvar Dalby**, Vestfold Interkommunale KontrollutvalgsSekretariat (VIKS)
» Leder for forvaltningsrevisjon **Kirsti Torbjørnson**, Telemark kommunerevisjon IKS

Pause / utstilling

Kommunenes styringsdokumenter - årsmelding og økonomiplan

- > Hva er formålet med planene?
- > Hvilke krav bør politikerne stille til dem?
- > Hvordan er kvaliteten i praksis?

» Rådgiver **Bjørn Brox**, Agenda Kaupang og fast spaltist i Kommunal Rapport med
ukentlige anmeldelser av kommunale budsjetter og årsmeldinger

Kåseri

» Kommentator **Eva Nordlund**, Nationen

Lunsj

Det tas forbehold om endringer i programmet.

- på vakt for fellesskapets verdier

SULDAL KOMMUNE

Periode rapportering 31.12.2016/Budsjett 2017

Kundeld	Månednummer												Tot timer	Tot sum eks mva
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
2025901 SULDAL KOMMUNE Regnskapsrevisjon 2016	6	1	25,5	80	5,5	10	3	33	4	2,5	20,5	0,5	191,5	153 775
2025902 SULDAL KOMMUNE Bekreftelser 2016	1	8,5	19	12,5		0,5		8,5	1,5	19,5	4,5	6,5	82	65 846
2025903 SULDAL KOMMUNE Kontrollutvalg 2016	8	8		10					13		12,5		51,5	41 355
2025904 SULDAL KOMMUNE FR-generelt 2016	2			11,5					1		5	4	23,5	18 871
2025905 SULDAL KOMMUNE Overordnet analyse 2016	8	14,5	39,5	5,5	2	2		4	6				81,5	65 445
2025906 SULDAL KOMMUNE Pleie og omsorg 2016								12	41,5	43,5	61	17	175	140 525
Totalsum	25	32	84	119,5	7,5	12,5	3	57,5	67	65,5	103,5	28	605	485 815

SULDAL	FR	RR	ATT	KU	RAD	TOTALT	SUM
B 2015	400,0	165,0	60,0	25,0		650,0	
R 2015	298,0	208,5	97,5	37,0	2,0	643,0	
B 2016	400,0	165,0	60,0	25,0		650,0	521 950
R 2016	280,0	191,5	82,0	51,5		605,0	485 815
B 2017	400,0	165,0	60,0	25,0		650,0	526 500

Budsjett 2017: Suldal kommunestyre har vedtatt å gå inn i Rogaland Revisjon som eier. Representantskapet i Rogaland Revisjon IKS har enstemming vedtatt å anbefale kommunestyrene om at Suldal kommune blir tatt opp som eier. Sak er nå på vei til de ulike kommunestyrer. Tidligere rammer er videreført. Timepriser for 2017 øker med kr 50 slik at prisen blir 810 kr for kommuner og 865 for andre + mva.

Forbruk 2016: I regnskapsrevisjonen er årsoppgjørrevisjon 2015 gjennomført og interimsrevisjonen for 2016 stort sett gjennomført. Det er utført attestasjon av mva-kompensasjonen for seks terminer. Av særattestasjoner kan nevnes bekreftelse av tilskudd til ressurskrevende brukere og antall psykisk utviklingshemmede, som er de mest tidkrevende. Også i år har attestasjonen på de ressurskrevende brukerne blitt gjennomgått flere ganger og vært mer tidkrevende enn nødvendig. Innen forvaltningsrevisjon er overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon levert. Det er og levert en overordnet analyse som grunnlag for plan for selskapskontroll og plan for selskapskontroll. Et prosjekt innenfor pleie og omsorg er bestilt og blir levert

VEDLEGG SAK 2/17 - 4

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Kommunane i Rogaland
Rogaland fylkeskommune

Dykkar ref.:

Vår dato: 20.12.2016
Vår ref.: 2016/14826
Arkivnr.: 321

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 02.01.17

Journalført: 17/01/17

Arkivkode: 216

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Informasjon om statlege tilsyn med kommunane og fylkeskommunen i Rogaland i 2017

Fylkesmannen i Rogaland har samordna planlagde tilsyn med kommunane og fylkeskommunen med Arbeidstilsynet, Mattilsynet, Arkivverket og Kartverket. I tillegg har Fylkesmannen samordna eigen tilsynsaktivitet med planlagde forvaltningsrevisjonar i kommunane. Vi har også vore i kontakt med Direktoratet for Samfunnsikkerhet og Beredskap (DSB) om tilsynsplanane deira for 2017.

Vi har utarbeidd eit oversyn over Fylkesmannen sine planlagde tilsyn i 2017 fordelt på kommunar (sjå vedlegg). Arkivverket, Kartverket og Mattilsynet har ikkje plukka ut kva kommunar som vil få planlagde tilsyn ennå, og er derfor ikkje med i oversynet. Sjølv om ikkje alle tilsyna er planlagde ennå, vil vi så langt som råd er, sørgje for at belastinga ved tilsyn ikkje skal vere for stor for den einskilte kommunen.

Arbeidstilsynet skal i 2017 framleis ha eit særleg fokus på arbeidslivskriminalitet og dei utfordringane dette fører med seg i arbeidslivet. Det blei i 2015 oppretta eit a-krimssenter i Stavanger med ei tverretatleg operativ gruppe som arbeider med desse utfordringane. Gruppa er sett saman av medarbeidarar frå Arbeidstilsynet, Sør-vest politidistrikt, Skatt vest, NAV Kontroll vest og Kemneren i Stavanger. Kommunane vil vere av interesse her, jamfør tilsyn med regelverket om offentlege anskaffingar og byggherreforskrifta. Det er også i Haugesund etablert ei tverretatleg operativ gruppe som fører tilsyn med utfordringar innan arbeidslivskriminalitet.

I tillegg har Arbeidstilsynet åtte større nasjonale prosjekt knytte til overnatting og servering, reinhald, bygg og anlegg, transport, varehandel, industri, helse og sosial samt jordbruk og skogbruk.

Innan reinhald er det aktuelt å føre tilsyn med kommunen som kjøpar av reinhaldstenester. Innan helse og sosial vil Arbeidstilsynet føre tilsyn med helsehus/kommunale akutte heildøgns-einingar (KAD) og ambulansetenesta. I tillegg kjem tilsyn med temaet vald og truslar. Her vil Arbeidstilsynet føre tilsyn med dei delar av næringa der vald og truslar er ei kjent utfordring.

Arbeidstilsynet held fram tilsyna med kommunalt og interkommunalt brannvesen. Tema her er forebygging når det gjeld eksponering av røyk frå brannar.

I tillegg til tilsyn vil Arbeidstilsynet i 2017 ha fokus på rettleiingsaktivitetar.

Mattilsynet skal i 2017 halde fram arbeidet med å følgje opp vassforsyningssystema med relevante verkemiddel slik at desse har fullgod leveringstryggleik eller realistiske planar for å etablere dette. Mattilsynet skal vidare følgje opp arbeidet etter tilsynskampanjen i 2016 om beredskap i vassverka. Mattilsynet vil i 2017 gjennomføre tilsyn med alle produksjonskjøkken som leverer mat til institusjonar. Det vil bli tilsyn i form av både varsla revisjonar og også uvarsla inspeksjonar. Mattilsynet held fram med overvaking og tiltak som følgje av resistens mot antibiotika og skal samarbeide tett med helsestyresmaktene i denne samanhengen.

Frå 1. november 2016 fekk **Arkivverket** ny organisasjonsstruktur. Ansvar for tilsynsverksemda med arkivarbeidet i offentlege organ ligg ikkje lenger til dei lokale statsarkiva, men er no plassert i seksjon for dokumentasjonsforvaltning i den nye organisasjonen. Avdelinga er lokalisert fire stader i landet: Tromsø, Hamar, Oslo og Kristiansand. Det er medarbeidarane derfrå som vil utøve tilsynsverksemda med den offentlege forvaltninga. Arkivverket vil på nyåret kome med melding om kva kommunar som får arkivtilsyn i 2017.

Kartverket skal ha eitt matrikkeltilsyn i Rogaland, men ingen kommunar er trekte ut til første runde våren 2017. Kartverket trekkjer ut eit tilfeldig utval i grupper basert på folketal og fylkesvis fordeling. Etter kvar loddtrekking blir alle "lodda" lagde tilbake. Det kan føre til at kommunar kan bli trekte ut på nytt, kort tid etter førre tilsyn.

Fylkesmannen sine planlagde tilsyn er innarbeidde i oversynet som er lagt ved. Her finn de informasjon om kva tema som blir tatt opp. I dette oversynet er også Fylkesmannen sine forvaltningskontrollar innan landbruk tatt med.

Fylkesmannen gjer merksam på at eigeninitierte tilsyn med helse- og omsorgstenestene til kommunane sine innbyggjarar er ikkje lagde inn i tilsynskalenderen. Det skuldast mellom anna at personalsituasjonen på området p.t. er noko uavklart. Dersom det blir eigeninitierte tilsyn på dette området i 2017, vil det bli tatt omsyn til tilsyna som alt er planlagde og som ligg i kalenderen. Kommunane som vil få eit slikt tilsyn, vil bli varsla straks det blir avgjort.

Vi gjer merksam på at umelde eller hendingsbaserte tilsyn ikkje er med i oversikta.

Brevet og oversynet finn de og på www.fylkesmannen.no/rogaland. Her ligg Fylkesmannen sin tilsynskalender og endelege tilsynsrapportar, informasjon om samordning av statlege tilsyn og lenkjer til dei andre statlege tilsynsetatane.

Med helsing

Magnhild Meltveit Kleppa
fylkesmann

Lone M. Solheim
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Saksbehandlar: Gretè Flåten/Hjalmar Arnø
Saksbehandlar telefon: 51568836
E-post: fmrogfl@fylkesmannen.no

1 vedlegg
Kopi: Sjå vedlagte adresseliste

Kommune	Fylkesmannen Helse- og sosialavdelinga	Fylkesmannen Utdanningsavdelinga	Fylkesmannen Samfunns-avdelinga	Fylkesmannen Landbruksavdelinga	Fylkesmannen Miljøvern-avdelinga
	<u>STRAND</u>	1. halvår	LOT – tilsyn med kommunale tjenester (helse-omsorg og sosiale tjenester) til personer med samtidig ruslidning og psykisk lidning.		
		2. halvår		Forsvarleg system særskilt språkopplæring	
	<u>SULDAL</u>	1. halvår			
		2. halvår			
	<u>TIME</u>	1. halvår			Forsøpling
		2. halvår	Helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming		
	<u>TYSVÆR</u>	1. halvår			Forsøpling
		2. halvår		FNT – elevane sitt utbytte av opplæringa	
	<u>UTSIRA</u>	1. halvår			
		2. halvår			

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Suldal kommune
Eidsvegen 7
4230 Sand

Haugaland *VEDLEGG SAK 7/17-6*
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: *04.01.17*

Journalført: *17/21096*

Arkivkode: *216*

Dykkar ref.:

Vår dato: 23.12.2016

Vår ref.: 2016/8369

Arkivnr.:

Postadresse:

Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:

Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: finropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Oversending av endeleg rapport frå tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap i Suldal kommune 21. og 28. november 2016

Me viser til tilsyn med kommunal beredskapsplikt 21. og 28. november 2016 og førebels tilsynsrapport datert 5. desember. Vedlagt er endeleg rapport. Fylkesmannen avsluttar med dette tilsynet.

Oppfølging av tilsynet:

Fylkesmannen ber Suldal gjere greie for korleis de skal lukka avvika, og når dette skal vere gjort. Me ber kommunen sende oss ein oppfølgingsplan innan 20. februar 2017.

Dersom kommunen treng rettleiing i samband med lukking av avvika kan de ta kontakt med oss. Kommunen skal informere oss når avvika er lukka og med ber om å få revidert ROS-analyse når den føreligg.

Dersom de har spørsmål er vår revisjonsleiar Grete Flåten og Reidar Johnsen våre kontaktpersonar.

Me ber om at tilsynsrapporten blir gjort kjend for kontrollutvalet i kommunen.

Med helsing

Lone M. Solheim
avdelingsdirektør

Reidar Johnsen
fylkesberedskapssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg: Endeleg rapport frå tilsynet

Saksbehandlar: Reidar Johnsen
Saksbehandlar telefon: 51 56 88 39
E-post: reidar.johnsen@fylkesmannen.no

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Rapport frå tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap i Suldal kommune 21. og 28. november 2016

Tidsrom for tilsynet:	2016
Kommunen si adresse:	Suldal kommune, Eidsvegen 7, 4230 Sand
Kontaktperson i kommunen:	Beredskapskoordinator Dagfinn Helland
Fylkesmannen sitt tilsynslag:	Revisjonsleiar Grete Flåten, revisor Reidar Johnsen og observatør Maren Skåden
Dato for rapport:	27. desember 2016

Samandrag

Tilsynet er gjennomført med heimel i lov 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelseslova) § 29 og forskrift 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Målet med tilsynet er å undersøke om Suldal kommune sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er i samsvar med krava i sivilbeskyttelseslova og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Fylkesmannen avdekka fire avvik i tilsynet med Suldal kommune.

Avvik 1

Suldal kommune sin heilskaplege risiko- og sårbarheitsanalyse oppfyller ikkje alle krava i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik 2

Kommunen oppfyller ikkje alle krava til eit heilskapleg og systematisk samfunnstryggleiks- og beredskapsarbeid.

Avvik 3

Suldal kommune kan ikkje dokumentere at dei har eit system for opplæring, jamfør krava til dette i lov og forskrift.

Avvik 4

Kommunen kan ikkje dokumentere skriftleg evaluering frå hendingar og øvingar, jamfør krava til dette i lov og forskrift.

Innhald

Samandrag	1
1. Bakgrunn for tilsynet	3
2. Rammer for tilsynet	3
3. Hovudinstrykk	3
4. Resultat frå tilsynet	4
5. Grunnlagsdokument	5
6. Deltakarar i tilsynet	7

1. Bakgrunn for tilsynet

Tilsynet er gjennomført med heimel i lov 26. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivilbeskyttelse og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelseslova) § 29 og forskrift av 22. august 2011 om kommunal beredskapsplikt § 10.

Målet med tilsynet er å undersøke om Suldal kommune sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er i samsvar med krava i sivilbeskyttelseslova og forskrift om kommunal beredskapsplikt. Fylkesmannen ville sjå om kommunen i tråd med krava i lov og forskrift hadde:

- ein heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse)
- eit heilskapleg system for kommunen sitt samfunnstryggleiks- og beredskapsarbeid
- ein overordna beredskapsplan
- øvingar og opplæring for tilsette som har ei rolle i kommunen si krisehandtering
- evalueringar av hendingar og øvingar

2. Rammer for tilsynet

Tilsynet er gjennomført etter prinsippa for systemretta tilsyn. Skriftleg revisjonsvarsel blei sendt 4. juli 2016, og relevant dokumentasjon vart granska før tilsynet. Den 21. november var det opningsmøte og intervju med relevante personar i kommunen. Sluttmøtet var 28. november 2016.

Denne rapporten handlar om avvik og merknader som er avdekka under revisjonen. Avvik er manglande etterleving av krav i sivilbeskyttelseslova og/eller i forskrift til kommunal beredskapsplikt. Merknad er funn det er grunn til å peike på for å sikre betring i oppfølginga av føresegnene i beredskapsplikta.

Me gjer merksam på at Fylkesmannen berre undersøker om kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er i tråd med lov og forskrift. Tilsynet gir difor ikkje ei fullstendig vurdering av kommunen sitt arbeid med dette.

3. Hovudinstrykk

Sjølv om Suldal har arbeidd godt med samfunnstryggleik og beredskap sidan sist tilsyn er det framleis noko att før kommunen har oppfylt alle krava i lov og forskrift. Dette er først og fremst knytt til ROS-analysen og oppfølginga av denne. Sjølv om ROS-analysen er omfattande og har god bredde, er den likevel ikkje konkret nok når det gjeld nokre område som til dømes kritisk infrastruktur.

Kommunen ønskjer å integrere arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap i sitt ordinære styringssystem. Det meiner me er positivt, men det må kunne dokumenterast skriftlig at krav i forskrifta om heilskapleg og systematisk arbeid er oppfylt.

Beredskapsplanen er blitt mykje betre sidan sist tilsyn, og nå står det berre att å få testa han skikkelig ut gjennom øving.

Me ser at det er mykje kompetanse og stor lokalkunnskap i kommunen. Dette er verdfullt i ein krisesituasjon, men særskilt mindre kommunar kan vere sårbare for fråvær av nøkkelpersonell. Derfor er det viktig at mest mogleg relevant informasjon og rutinar er nedskrive.

Suldal har i hovudsak ikkje vore råka av større alvorlege ulykker dei siste åra, men har likevel samla kriseleiinga ved fleire høve. Kommunen har låg terskel for å involvere krisestaben. Fylkesmannen meiner det er positivt at kommunen nyttar mindre hendingar til å få «øvd» kriseorganisasjonen sin. Hendingane er berre munnleg evaluerte i leiargruppa. For å gjere det lettare å følge opp læringspunkta må dette dokumenterast skriftleg. Kommunen har gode varslingsrutinar internt og beredskapsmeldingar frå fylkesmannen blir følgde opp.

4. Resultat frå tilsynet

Fylkesmannen avdekka fire avvik i tilsynet med Suldal kommune.

Avvik 1

Suldal kommune sin heilskaplege risiko- og sårbarheitsanalyse oppfyller ikkje alle krava i sivilbeskyttelseslova, jamfør forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik frå følgjande lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1 og 2.

Utfyllande kommentarar:

- Kommunen sin risiko- og sårbarheitsanalyse er for generell når det gjeld fleire viktige analyseområde. Dette gjeld særleg kritisk infrastruktur som straum (4.21), IKT (4.22) og mobilnett (4.23), men og på andre område som ekstrem regnvær og flaum (5.11) stein og jordras (5.31), brann og eksplosjon ved industrianlegg (7.23) og dyresjukdommar (9.21) er analysen for lite konkret. Det må kome klarare fram kor sårbar kommunen er og kva område som mest utsette. Dette for at analysen skal vere grunnlag for å velje nødvendige tiltak for å redusere sannsynlegheit, sårbarheit og konsekvensar.
- Det kjem ikkje godt nok fram kva hendingar som kan føre til evakuering og behov for befolkningsvarsling i Suldal.
- Vurderingar for å velje ut hendingar med akseptable, uakseptable og særskilt høg risiko blir ikkje godt forklarte eller grunngjeve. Dette gjer analysen lite brukarvennleg som styringsgrunnlag.

Avvik 2

Kommunen oppfyller ikkje alle krava til eit heilskapleg og systematisk samfunnstryggleiks- og beredskapsarbeid.

Avvik frå følgjande lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 1, 3 og 9.

Utfyllande kommentarar:

- Suldal har mål for arbeidet med samfunnstryggleik og beredskap og dette er gjennomgåande i fleire styringsdokument. Me ser ein samanheng mellom kommuneplan, økonomiplan og handlingsprogram og årsmelding. Det manglar likevel ei binding til ROS-analysen slik at me kan sjå at resultata frå analysen er grunnlag for korleis kommunen arbeider med samfunnstryggleik og beredskap.

- Tiltaka frå ROS-analysen er ikkje prioriterte, og det er ikkje dokumentert nokon systematikk når det gjeld kva som blir følgt opp og korleis dette skal bli gjort. Fleire av tiltaka er dessutan lite konkrete, noko som og gjer dei vanskelege å følgje opp.
- Kommunen kan ikkje dokumentere at dei systematisk har vurdert om funn i den heilskaplege ROS-analysen bør integrerast i planar og prosessar etter plan og bygningslova. Dette kan skyldast at ROS-analysen er lite konkret på fleire relevante område.

Avvik 3

Suldal kommune kan ikkje dokumentere at dei har eit system for opplæring, jamfør krava til dette i lov og forskrift.

Avvik frå følgjande lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 15 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 7 og 9.

Utfyllande kommentarar:

Alle som har ei rolle i kommunen si krisehandtering skal ha nødvendig opplæring. Suldal har fleire opplæringstiltak, men desse er ikkje sett i system og i tilhøve til kvarandre. I intervjuet kom fram at nokre ikkje hadde fått opplæring. Det som står i beredskapsplanen blir for generelt og uforpliktande.

Avvik 4

Kommunen kan ikkje dokumentere skriftleg evaluering frå hendingar og øvingar, jamfør krava til dette i lov og forskrift.

Avvik frå følgjande lov- og forskriftskrav:

Sivilbeskyttelseslova § 15 og forskrift om kommunal beredskapsplikt §§ 8 og 9.

Utfyllande kommentarar:

Alle evalueringar frå større hendingar og frå øvingar skal dokumenterast skriftleg. Dette for å sikre at øvingar og hendingar blir systematisk følgde opp i organisasjonen, og at kommunen kan gjere nødvendige endringar når det gjeld førebygging og handtering av uønskte hendingar.

5. Grunnlagsdokument

Oversikt over dokument som Fylkesmannen har brukt som grunnlag for tilsynet i Suldal:

- Organisasjonskart Suldal kommune
- Sak i kommunestyret før oppstart ROS-analyse med metode og framgangsmåte, vedtatt 17. januar 2014
- Heilskapleg ROS-analyse for Suldal kommune 2014, vedtatt i kommunestyret 9. september 2014
- Sak i kommunestyret om heilskapleg ROS-analyse, vedtatt 9. september 2014
- Notat om oppfølging av kommunestyrevedtak ROS-analyse, 27. oktober 2014
- Sak i kommunestyret om overordna beredskapsplan, vedtatt 8. september 2015
- Beredskapsplan for Suldal kommune, utarbeida august 2015, sist revidert 10. desember 2015
- Kommuneplan 2015 – 2024, vedtatt 17. mars 2015
- Planstrategi – perioden 2016 - 2019, 14. oktober 2016
- Økonomiplan med handlingsprogram 2016-2019, vedtatt 8. desember 2015
- Diverse brannøvingar
- Lokal pandemiplan for Suldal kommune, sist oppdatert 15. oktober 2016
- Smittevernplan for Suldal kommune 2016, sist oppdatert 15. oktober 2016
- Helseberedskapsplan for Suldal kommune , revidert oktober 2016
- Tiltaksplan ved akutte kriser, revidert 2016
- Beredskapsplan for vannforsyningen i Suldal, september 2015
- Tilsynsrapport frå Mattilsynet etter tilsyn med vassforsyningssystem, 3. august 2016
- Kartlegging grunnforhold Sandsområdet, 10. juni 2014
- Diverse utdrag for årsmeldinger
- Fylkesmannen sin rapport frå sist tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap i Suldal kommune, 17. april 2013
- Diverse kart frå Temakart Rogaland

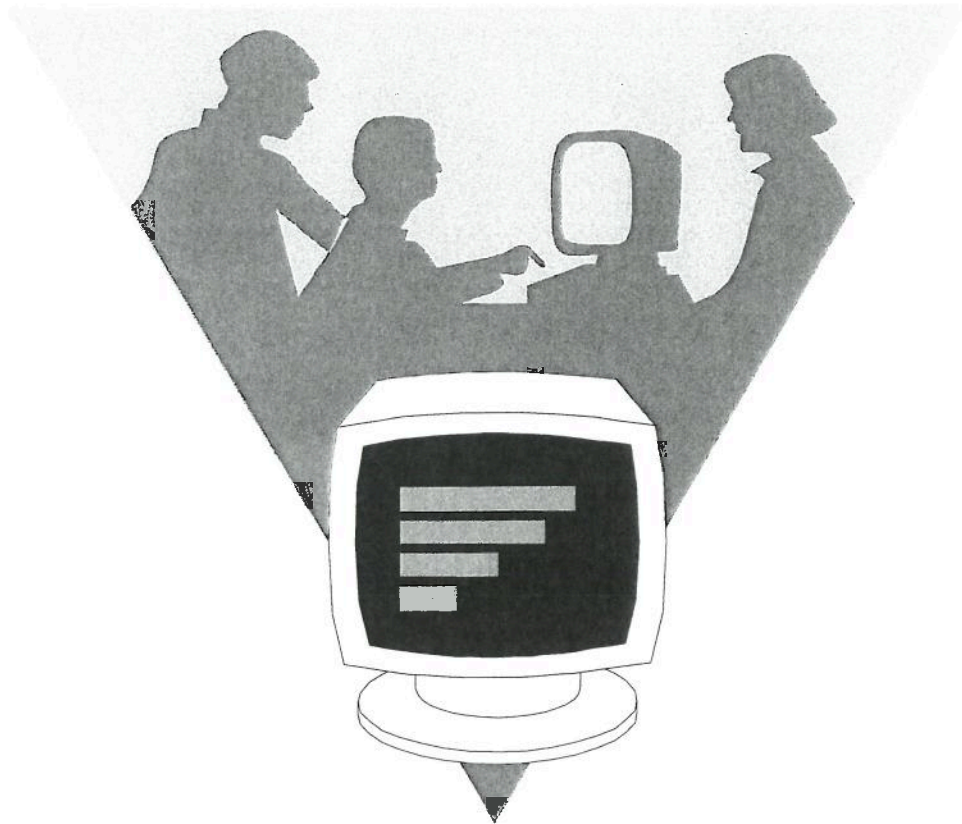
6. Deltakarar i tilsynet

I tabellen under er det oversikt over deltakar på opningsmøtet, intervju og sluttmøtet:

Namn	Funksjon /stilling	Opningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Gerd Helen Bø	ordfører	X	X	X
Øyvind Valen	rådmann	X	X	
Dagfinn Helland	beredskapskoordinator	X	X	X
Torbjørn Guggedal	kommunalsjef teknisk drift, kultur og introduksjonstenesta/planansvarleg	X	X	X
Turid Vaage	leiar servicetorget/informasjonsansvarleg	X	X	X
Grethe Jæger Anglevik	kommunalsjef helse og omsorg	X		X
Nils Erik Eide	kommunalsjef oppvekst	X		X
Morten Aarhus	brannsjef, vegansvarleg	X		X
Torbjørn Nordmark	driftssjef/evakueringsansvarleg		X	
Harald Bjarne Hellesen	kommuneoverlege			X

Frå Fylkesmannen i Rogaland deltok:

- Grete Flåten, revisjonsleiar/seniorrådgivar
- Reidar Johnsen, revisor/fylkesberedskapssjef
- Maren Skåden, observatør/ juridisk rådgivar

Årsrapport for 2016

Skatteoppkrevjaren i Suldal kommune

Innhald

1. Generelt om skatteoppkrevjaren si verksemd	3
1.1 Skatteoppkrevjarkontoret	3
1.1.1 Ressursar	3
1.1.2 Organisering	3
1.1.3 Ressursar og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	3
1.3 Vurdering av skatteinngangen	4
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i rekneskapsåret	4
1.3.2 Kommunen sin del av skatteinngangen i rekneskapsåret	4
1.4 Skatteutval	4
2. Skatterekneskapen	4
2.1 Avlegging av skatterekneskapen	4
2.2 Margin	5
2.2.1 Margin for inntektsåret 2015	5
2.2.2 Margin for inntektsåret 2016	5
2.2.3 Kommenterar til marginavsetninga	5
3. Innkrevjing av krav	6
3.1 Restanseutvikling	6
3.1.1 Totale restansar og berostilte krav	6
3.1.2 Kommenterar til restansesituasjonen og utviklinga i restansar	6
3.1.3 Restansar eldre år	6
3.1.4 Kommenterar til restansar og restanseoppfølginga for eldre år	7
3.2 Innkrevjinga si effektivitet	7
3.2.1 Vurdering av kontoret sitt resultat pr. 31.12.2016	7
3.2.2 Vurdering av samanheng mellom aktivitet og resultat	7
3.2.3 Omtale av spesielle tilhøve	7
3.2.4 Kontoret sitt eventuelle tiltak for å betre effektiviteten i innkrevjinga	7
3.3 Særnamskompetanse	8
4. Arbeidsgjevarkontroll	8
4.1 Organisering av arbeidsgjevarkontrollen	8
4.2 Planlagde og gjennomførte kontrollar	8
4.3 Resultat frå arbeidsgjevarkontrollen	8
4.4 Vurdering av arbeidsgjevarkontrollen	8
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktørar	8
4.6 Gjennomførde informasjonstiltak	9

1. Generelt om skatteoppkrevjaren si verksemd

1.1 Skatteoppkrevjarkontoret

1.1.1 Ressursar

Ressursfordeling	Årsverk	%-andel fordelt
Tal årsverk ved skatteoppkrevjarkontoret som berre er nytta til skatteoppkrevjarfunksjonen i rekneskapsåret	1,3	100 %
Ressursbruk ved skatteoppkrevjarkontoret, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatterekneskap	0,3	23,0 %
Innkrevjing av skatt og arbeidsgjevaravgift	0,5	38,5 %
Arbeidsgjevarkontroll	0,3	23,0%
Informasjon og veiledning overfor skatte- og avgiftspliktige og rekneskapsførarar/revisorar		-%
Skatteutval		-%
Administrasjon	0,2	15,5%
(Andel fordelt skal være 100%)	Sum	100 %

1.1.2 Organisering

Kontoret har hatt i perioden 01.01.2016 - 31.07.2016 2 tilsette som utførte i stor grad arbeidet innan skatt og innfordring: ein tilsett i 80% stilling og ein tilsett i 20% stilling. F.o.m. 01.08.2016 har kontoret hatt ein tilsett i 100% stilling som utførte i stor grad arbeidet innan skatt og innfordring.

Kontoret har 3 personer som utfører oppgåver med betaling og bank.

1.1.3 Ressursar og kompetanse

Situasjonen med ressursbruk og kompetanse innan skatteområdet er tilfredstillande.

Arbeidsgjevarkontrollen har tilstrekkelig med ressursar, og kontrollgraden er innanfor normene.

1.2 Internkontroll

Det er utarbeid rutineskildring, plan for verksemda og dokumentasjon av internkontroll for kontoret.

Det er utarbeid rutineskildring for dei fleste områda i Sofie, dette arbeidet fortsetter i 2017.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i rekneskapsåret

Sum total skatte- og avgiftsinngang år 2016	kr 526 684 181
Sum total skatte- og avgiftsinngang år 2015	<u>kr 532 777 288</u>

Differanse – mindre inngang i 2016 enn 2015	<u>kr 6 093 107</u>
---	---------------------

Nedgangen fordeler seg slik:

Arbeidsgivaravgift	auke	kr 4,37 mill
Kildeskatt	auke	kr 0,05 mill
Personlege skattytarar	auke	kr 4,29 mill
Upersonlige skatteytarar	nedgang	kr 14,82 mill
Renter/innfordring	auke	kr 0,01 mill

1.3.2 Kommunen sin del av skatteinngangen i rekneskapsåret

Kommunen sin del av skatteinngangen 2016	kr 141 023 959
Kommunen sin del av skatteinngangen år 2015	<u>kr 135 305 758</u>

Differanse - meir inngang i 2016 enn 2015	<u>kr 5 718 201</u>
---	---------------------

Auken fordeler seg slik:

Etterskotspliktige (auke)	kr 0,86 mill
Forskotspliktige (auke)	kr 4,83 mill
Renter og gebyr (nedgong)	kr 0,03 mill

1.4 Skatteutval

Det var ingen saker til skatteutvalet i 2016.

2. Skatterekneskapen

2.1 Avlegging av skatterekneskapen

Avlegging av skatterekneskapen

Skatteoppkrevjaren i Suldal kommune stadfestar at skatterekneskapen for 2016 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldande forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevjarar av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

- Det er ikkje motteke pålegg vedkomande rekneskapsføring, rapporteringa og avlegging av skatterekneskapen frå regional kontrollering.

Årsrekneskapen for 2016 følger som vedlegg til årsrapporten og er signert av skatteoppkrevjaren.

2.2 Margin

2.2.1 Margin for inntektsåret 2015

Innestående margin for inntektsåret 2015, pr. 31.10.2016 kr 926 043

For mykje avsett margin for inntektsåret 2015 kr 926 039

Marginprosent

Prosentats marginavsetning: 10%. Gyldig frå: mars 2006

2.2.2 Margin for inntektsåret 2016

Marginavsetning for inntektsåret 2016, pr. 31.12. 2016 kr 27 348 012

Gjeldande prosentats marginavsetning: 10% . mars 2006

2.2.3 Kommenterarar til marginavsetninga

Marginavsetninga er tilfredstillande.

3. Innkrevjing av krav

3.1 Restanseutvikling

3.1.1 Totale restansar og berostilte krav

Skatteart	Restanse 31.12.2016	Herav berostilt restanse 31.12.2016	Restanse 31.12.2015	Herav berostilt restanse 31.12.2015	Endring i restanse Red(-)/Økning(+)	Endring i berostilt restanse Red(-)/Økning(+)
Sum restanse pr skatteart	2 914 206	355 663	2 989 437	403 242	-75 231	-47 579
Arbeidsgjevaravgift	25 113		36 045		-10 932	0
Artistskatt					0	0
Forselingsrenter	362 064	103 398	293 922	103 398	68 142	0
Forskotsskatt					0	0
Forskotsskatt person	865 267	-	604 842	9 044	260 425	-9 044
Forskotstrekk	44 823		89 337		-44 514	0
Gebyr					0	0
Innkrevjingsinntekter	33 612	12 133	40 764	17 082	-7 152	-4 949
Inntekt av summarisk fellesoppgjør					0	0
Kildeskatt					0	0
Restskatt	200		1039		-839	0
Restskatt person	1583 127	240 132	1923 488	273 718	-340 361	-33 586
Sum restanse diverse krav					0	0
Diverse krav					0	0
Sum restanse pr skatteart inkl diverse krav	2 914 206	355 663	2 989 437	403 242	-75 231	-47 579

3.1.2 Kommenterar til restansesituasjonen og utviklinga i restansar

Det er ein total nedgong i restansane frå 31.12.15 til 31.12.16 på kr 75 231.

Restansen vedr. restskatt person har gått ned med kr 340 361, og forskotsskatt person har auka med kr 260 425.

Det er ein auke i utlikna skatt frå kr 290,7 mill for inntektsåret 2014 til kr 300 mill for 2015. Restskatten for 2015 var 1,13 mill lågare enn restskatten for 2014.

Det er ei endring i berostilte krav på kr -47 579. Vi har hatt ein grundig gjennomgong av eldre krav og fått berostilt det som ikkje er mogleg å innfordre.

Det er avskrevet krav på totalt kr 240 453 - arbeidsgivaravgift i 9 avslutta konkursbo.

3.1.3 Restansar eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2014	178 312	173 402
2013	26 464	23 355
2012	91 086	17 500
2011 – 19xx	1 047 658	-----

3.1.4 Kommenterar til restansar og restanseoppfølginga for eldre år

Kommentar til restansar for eldre år:

Forelda krav pr. 31.12.2016: 1 krav
Samla beløp på forelda krav pr. 31.12.2016: kr 8 750.

Kommentar til restanseoppfølging for eldre år:

Restanselista blir gjennomgått jevnlig for å sjå om det er tiltak som kan setjast i verk på dei sakene vi ikkje har tiltak. Vi hatt ein gjennomgang av krav og dei som ikkje er mogleg å innfordre er søkt om å få berostille.

3.2 Innkrevjinga si effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontoret sitt resultat pr. 31.12.2016

Resultatkravet for restskatt 2014 var 97,3 %, mens vi oppnådde 98,8 %.
For innfordra restskatt var resultatkravet 75%, mens vi oppnådde 80,3 %.

3.2.2 Vurdering av samanheng mellom aktivitet og resultat

Det er gjort 7 betalingsavtalar i 2016. I 2015 er inngått 3 betalingsavtaler.
Det er halde 4 utleggsforretningar i 2016, 2 med resultat «intet til utlegg» og 2 med resultat «utlegg tatt»
Det er gjennomført 20 utleggstrekk i 2016 mot 25 i 2015.

3.2.3 Omtale av spesielle tilhøve

Det har ikkje vore spesielle forhold i rekneskapsåret som treng særskild omtale.

3.2.4 Kontoret sitt eventuelle tiltak for å betre effektiviteten i innkrevjinga

Skatteoppkrevjaren har ikkje konkrete tiltak for å betre effektiviteten i innfordringa, men me prøver alltid å bli meir effektive.

3.3 Særnamskompetanse

Skatteoppkrevjaren i Suldal nyttar seg fullt ut av særnamskompetansen.

4. Arbeidsgjevarkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgjevarkontrollen

Suldal er med i Haugaland interkommunale arbeidsgivarkontroll som består av kommunane Bokn, Sauda, Suldal, Sveio, Tysvær, Utsira, Vindafjord, Haugesund og Karmøy. Ordninga består av 5,6 (5,6 i 2013) stillingar der Suldal har ein stillingsandel på 0,3 årsverk.

4.2 Planlagde og gjennomførte kontrollar

Tal planlagde kontrollar for 2016: 10

Som utgjør: 5,5 % av totalt tal arbeidsgjevarane i kommunen.

Tal gjennomførte kontrollar 2016: 10

Som utgjør: 5,5 % av totalt tal arbeidsgjevarane i kommunen.

Tal gjennomførte personallistekontrollar 2016: 1

Tal gjennomførte kontrollar i 2015: 12

4.3 Resultat frå arbeidsgjevarkontrollen

Det er avdekka mindre beløp i 7 av 10 kontrollar. Arbeidsgiveravgiftsgrunnlaget er auka med kr 2 039 321.

4.4 Vurdering av arbeidsgjevarkontrollen

Tall på kontrollar er på eit tilfredstillande nivå. Ei systematisk kontrollverksemd gjennom fleire år, kan synas å gje resultat i form av preventiv verknad.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktørar

Det er ikkje gjennomført særskilde aksjonar i 2016.

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Det er gjeve informasjon i samband med gjennomgang av ettersynet med arbeidsgjevarane.

Sand, 18.01.2017

Arnfrid Gundersen
Skatteoppkrevjar

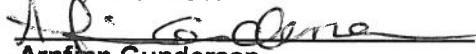
Mirela Moe
Fagansvarleg Skatt og Innkrevjing

Vedlegg: Årsrekneskapen for 2016 - signert av skatteoppkrevjaren.

Årsregnskap for Suldal kommune for inntektsåret 2016

		2016	2015
	Likvider	28 859 414	28 183 585
	Skyldig skattekreditorene	-1 473 085	-913 186
	Skyldig andre	-38 315	-143 519
	Innestående margin	-27 348 012	-27 126 876
	Udisponert resultat	-2	-3
Sum		0	0
	Arbeidsgiveravgift	-86 414 139	-82 043 582
	Kildeskatt mv - 100% stat	-73 914	-21 674
	Personlige skatteyttere	-302 860 391	-298 569 806
	Tvangsmulkt	-5 740	
	Upersonlige skatteyttere	-137 236 043	-152 054 106
	Renter	-87 454	-84 909
	Innfordring	-6 500	-3 211
Sum		-526 684 181	-532 777 288
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	86 414 140	82 043 581
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	90 986 776	86 129 805
	Fordelt til Fylkeskommunen	28 759 493	27 573 274
	Fordelt til kommunen	141 023 959	135 305 758
	Fordelt til Staten	179 511 835	201 729 203
	Krav som er ufordelt	-1	1
	Videresending plassering mellom kommuner	-12 021	-4 334
Sum		526 684 181	532 777 288
Sum totalt		0	0

Sand, 18.01.2017

Arnfinn Gundersen
 Skatteoppkrevjar

Forklaring til årsregnskapet

Skatteregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Skatteregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet

- **Likvider**
Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.
- **Skyldig skattekreditorene**
Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.
- **Skyldig andre**
Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene.
- **Udisponert resultat**
Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.
- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**
Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, samt renter og gebyrer.
- **Fordelt til skattekreditorene**
Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene.
- **Krav som er ufordelt**
Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

Representantskapsmøteprotokoll for Haugaland Vekst IKS

Den 16. desember 2016 ble det avholdt representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS, i Statoils representasjonsbolig på Kårstø. Møtet startet 9:00

Tilstede:

Haugesund kommune v/	May Britt Vihovde
Tysvær kommune v/	Ola S Apeland
Bokn kommune v/	Tormod Våga
Utsira kommune v/	Marte Eide Klovning
Sveio kommune v/	Jorunn Skåden
Karmøy kommune v/	Jarle Nilsen
Vindafjord kommune v/	Ole Johan Vierdal
Etne kommune v/	Siri Klokkestuen
Sauda kommune v/	Asbjørn Birkeland
Suldal kommune v/	Gerd Helen Bø
Rogaland Fylkeskommune v/	Jarle Nilsen
Administrasjonen	Tormod Karlsen
	Arvid Nesse

I tillegg møtte styreleder Ole Bernt Thorbjørnsen og Toril Hallsjø fra Haugaland Kontrollutvalgssekretariat.

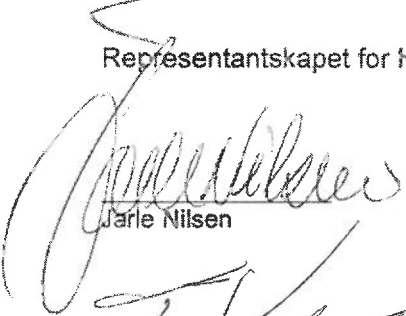
Til behandling forelå:

- Sak 5/16 Valg av møteleder**
Til møteleder ble Jarle Nilsen enstemmig valgt.
- Sak 6/16 Godkjenninger av innkalling og dagsorden**
Innkalling og dagsorden ble godkjent.
- Sak 7/16 Behandling av budsjett for 2017**
Representantskapet godkjenner styrets forslag til budsjett 2017.
- Sak 8/16 Valg av revisor**
Representantskapet velger å la KPMG fortsette som selskapets revisor også i 2017.

Det forelå ingen flere saker til behandling.

Kårstø den 16.12.2016

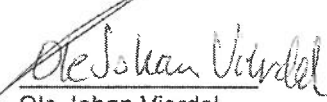
Representantskapet for Haugaland Vekst IKS

Jarle Nilsen

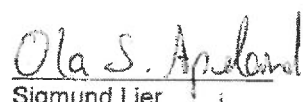
Tormod Våga

Ole Johan Vierdal

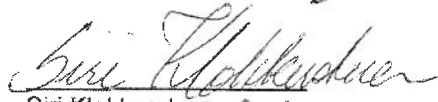
Gerd Helen Bø

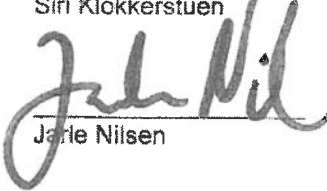
Sigmund Lier

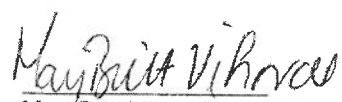
Marte Eide Klovning

Siri Klokkestuen

Jarle Nilsen

May Britt Vihovde

Jorunn Skåden

Asbjørn Birkeland

Travle kontrollutvalg

LEDER. Når kontrollutvalget kritiserer administrasjonen må det være forankret i fakta og ikke et resultat av politiske omkamper.

Publisert i dag, kl. 9.27

Kommunal Rapport - 26.01.17

f 1 t in

Det er travelt i mange kontrollutvalg for tiden. Blant annet kan vi slå det fast basert på Kommunal Rapports årlige undersøkelse blant medlemmene av utvalget.

Få steder har utvalget det siste året oftere foreslått kritikk av administrasjonen enn i Bergen. Det er en by med rykte for å være konfliktorientert. I vår reportasje denne uka retter kontrollutvalgslederen hard kritikk mot byråds evne som administratorer. Byrådslederen avviser ikke overraskende kritikken. Motsetningene framstår som skarpe.

I Grimstad begynte fjorårets store innkjøpsskandale med det som ifølge kontrollutvalgslederen var en vag melding, nærmest en bagatell. Kontrollutvalgsleder Gunnar Topland (H) slår nå fast at det å slå seg til ro med muntlige orienteringer, ikke er godt nok.

Det er viktig lærdom. Vi lever i en tid der begreper som «alternative fakta» og «falske nyheter» brer om seg. For et kontrollutvalg som skal avdekke hva som faktisk har foregått, er det svært viktig ikke bare å forholde seg til muntlige orienteringer eller hyppig gjentatte myter – men etterlyse skriftlig dokumentasjon på alle påstander.

I Grimstad kan det være en god idé å granske skandalen nøyere, ved blant annet å undersøke de involverte personenes e-poster, slik Venstre foreslår. Det vil nettopp bringe fram i lyset en skriftlig dokumentasjon som har større tyngde enn et muntlig utsagn fra en ansatt som ikke husker – eller ikke vil huske.

Lederen av kontrollutvalget vil også ha en forvaltningsrevisjon av ytringsklima og varslingsrutiner. Det er en idé flere kommuner kan kopiere.

Fakta må samtidig brukes med omhu. Et kontrollutvalg som leter med lys og lykte for å «ta» administrasjonen for enhver pris, eller vinne fram med et politisk poeng, oppfyller ikke nødvendigvis rollen det skal fylle. Hele bildet må presenteres, uansett hvem som risikerer å bli rammet av kritikken.

Å inneha offentlige verv og stillinger medfører at den jobben du gjør, også blir gransket i offentligheten – en helt nødvendig del av et velfungerende lokaldemokrati.

NKRFs REVISJONSKOMITÉ

Til NKRFs medlemmer

Oslo, den 21.12.2016

**INFORMASJONSSKRIV 8/2016 – NYE MALER FOR
NORMALBERETNINGER 2016 – BETYDNING FOR KOMMUNAL
SEKTOR****1. Innledning**

For regnskap med balansedato etter 15. desember 2016 skal det avgis revisjonsberetning etter nye revisjonsstandarder. Det vises også til informasjonsskriv 6/2016. Det er endring i alle eksempelberetninger.

I dette skrevet gir komiteen også en generell oppdatering på området og en kort omtale av komiteens vurdering av enkelte temaer. Omtale av ulike problemstillinger og vurderinger på enkeltområder er omtalt i egne informasjonsskriv.

Oppdatert eksempelsamling med revisjonsberetninger med avvik fra normalberetningen vil bli utarbeidet tidlig i 2017.

2. Nærmere om endringer i revisjonsberetningen

Den nye revisjonsberetningen representerer en ny tilnærming til revisjonsberetningen fra standard formuleringer til skreddersøm. Målet er større åpenhet om sentrale forhold i revisjonen og å øke verdien av revisors rapportering overfor brukerne av beretningen.

Følgende standarder er endret som en følge av ny revisjonsberetning:

- ISA 701 Omtale av sentrale forhold ved revisjonen i den uavhengige revisors beretning
- Reviderte – ISA 700, 705, 706, 260 og 570
- Følgeendringer andre ISAer (ISA 210, 220, 230, 510, 540, 580, 600 og 710)

De viktigste endringene i beretningen er:

- Revisors konklusjon om regnskapet vil komme innledningsvis, før beskrivelsen av grunnlaget for konklusjonen
- Beskrivelse av sentrale forhold i revisjonen blir obligatorisk i noterte enheter
- Beskrivelser blir kortere og det brukes et lettere, mer forståelig språk

Konklusjon

Det foretas en vesentlig omstrukturering av innholdet i beretningen. Revisors konklusjon kommer nå *innledningsvis* og det benyttes et språk som skal gjøre det lettere for leseren å forstå grunnlaget for revisors konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Revisor skal i revisjonsberetningen for noterte enheter, redegjøre for de forhold som etter revisor skjønn har vært av størst betydning ved revisjonen av regnskapet. Selv om beskrivelse av sentrale forhold ved revisjonen kun er et krav i noterte enheter, er det ingenting i veien for å gjennomføre dette for andre typer enheter dersom revisor finner det hensiktsmessig.

Definisjoner til ordlisten til ISA-ene angir en notert enhet som:

«Notert enhet (Listed entity) - en enhet hvis aksjer, andeler eller gjeld er notert på en anerkjent børs eller omsettes i samsvar med reglene til en anerkjent børs eller et tilsvarende organ.»

Flere kommuner/fylkeskommuner har gjeld, i form av obligasjoner, notert på Oslo Børs. Definisjonen slik den fremkommer, kan tyde på at slike kommuner/fylkeskommuner er omfattet av begrepet. Sett sammen med intensjonen bak ny revisjonsberetning om åpenhet og økt forståelse, kan mye tale for at sentrale forhold omtales for kommuner som f.eks. har gjeld i form av obligasjoner notert på børs. Spørsmålet er om kommuner som har gjeld notert omfattes av ISA-ens «noterte foretak» er imidlertid ikke helt avklart. Komiteen vil arbeide videre for å avklare dette og komme tilbake med mer informasjon før revisjonsberetning skal avgis.

Tar revisor inn omtale av sentrale forhold i revisors beretning for slike kommuner, må det vurderes hvilke forhold som skal omtales. Det vil være naturlig å tenke på brukernes eller obligasjonseierens interesser i slike tilfeller.

Sentrale forhold skal være spesifikke for hver enhet og det skal ikke benyttes standardiserte tekster. Kommunikasjon av sentrale forhold ved revisjonen skal hjelpe brukerne av regnskapene til bedre å forstå virksomheten og poster i regnskapet hvor ledelsen har utøvd betydelig skjønn. Eksempler på forhold som kan kommuniseres er:

- områder med høyere risiko for vesentlige feil
- områder i regnskapet hvor det er gjort betydelige skjønnsmessige vurderinger
- vesentlige hendelser eller transaksjoners innvirkning på revisjonen

Komiteen mener at det bør ligge til den enkelte revisor om det skal gis en uttalelse som inkluderer sentrale forhold eller ikke. Komiteen anbefaler uansett at revisor er bevisst sentrale forhold for revisjon, og har en kommunikasjon om de sentrale forholdene med administrasjon og kontrollutvalg fremover.

Øvrig informasjon

Revisjonsberetningen skal inneholde et eget punkt som identifiserer «øvrig informasjon» og beskriver ledelsens ansvar for og revisors arbeid med denne.

Mange kommuner utarbeider en årsrapport/årsmelding som i tillegg til årsregnskap og årsberetning, ofte inneholder rapportering av oppnådde resultater, analyser og vurderinger av kommunens tjenesteproduksjon, viktige hendelser, framtidige utfordringer m.v. Den kommunale regnskapsstandarden KRS nr. 6 omhandler kun noter og årsberetning, og ikke årsrapporten som fullstendig dokument. Årsberetningen er et selvstendig dokument, men kan inngå som en integrert del av en samlet årsrapport. I alle tilfeller skal det framgå tydelig hva som er årsberetningen med pliktig informasjon etter lov og forskrift og hva som er "øvrig informasjon" som revisor ikke attesterer på. I vedlagt eksempelsamling er det utarbeidet et forslag til beskrivelse av øvrig informasjon med utgangspunkt i en situasjon der en kommune har inkludert informasjon utover det som er pliktig informasjon for årsregnskapet og årsberetning.

Administrasjonssjefens ansvar for regnskapet / fortsatt drift

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Dersom det er vesentlig usikkerhet knyttet til den reviderte enhetens fortsatte drift, skal dette omtales i et eget avsnitt i revisjonsberetningen med et utvidet innhold i forhold til det som gjelder i dag. For kommuner og kommunale foretak bygger regnskapet på en underliggende forutsetning om fortsatt drift. Kommunen kan ikke gå konkurs eller avvikles. Det er derfor ikke behov for en unntaksbestemmelse om verdsettelse ved avvikling, jf. GKRS' notat «Kommuneregnskapet – Rammeverk og grunnleggende prinsipper».

Revisors oppgaver og plikter

Det er også foretatt endringer i beskrivelsen av revisors oppgaver og plikter. Revisor kan velge mellom to alternativ:

1. Inkludere all tekst om revisors oppgaver og plikter i revisjonsberetningen
2. Benytte en kortere tekst og henvise til et nettsted hvor utfyllende beskrivelse ligger.

Når skal ny beretning tas i bruk?

Den nye beretningen skal benyttes ved revisjon av regnskaper som avsluttes 15. desember 2016 eller senere. Dvs. at den nye beretningen skal anvendes for revisjonsberetning til årsregnskapet for 2016. NKRFs revisjonskomité har gjennomgått malene for revisjonsberetninger til bruk i kommunal sektor og gjort endringer i forhold til de nye revisjonsstandardene. Endringene er beskrevet og drøftet noe i dette punktet, og for øvrig følger normalberetningene for 2016 som vedlegg til dette informasjonsskrivet.

3. Revisjonsberetning i kommunal sektor

3.1 Generelt om revisjonsberetninger i offentlig sektor

Revisjonsberetningen skal gi uttrykk for revisors mening om kommunens årsregnskap. Målene ved finansiell revisjon i offentlig sektor er ofte mer omfattende enn å uttrykke en mening om hvorvidt regnskapene i det alt vesentlige er utarbeidet i samsvar med gjeldende rammeverk for finansiell rapportering (dvs. ISA-enes virkeområde). Revisjonsmandatet kan innebære tilleggsmål, som kan være av like stor betydning for konklusjonen om regnskapet og omfatte revisjons- og rapporteringsansvar. Rapportering om slike tilleggsoppgaver og -plikter gjøres i en egen del av revisjonsberetningen benevnt "Uttalelse om øvrige lovmessige krav", som for eksempel konklusjon om budsjett.

Kommunens årsberetning/årsrapport inneholder ofte mye informasjon. Revisjonsstandarden ISA 720 «Revisors oppgaver og plikter vedrørende øvrig informasjon» gir revisor veiledning om hvordan annen informasjon i årsberetning eller årsrapport skal behandles av revisor.

Utgangspunktet er at revisor skal lese «øvrig informasjon» både med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger en vesentlig uoverensstemmelse mellom «øvrig informasjon» og regnskapet og også for å vurdere hvorvidt det foreligger en vesentlig uoverensstemmelse mellom «øvrig informasjon» og kunnskapen som revisor har opparbeidet seg under revisjonen. Standarden fremhever også at når revisor leser «øvrig informasjon» slik skal revisor være oppmerksom på indikasjoner på at «øvrig informasjon» som ikke er relatert til regnskapet eller kunnskapen som revisor har opparbeidet seg under revisjonen, tilsynelatende kan inneholde vesentlig feilinformasjon.

Forholdet rundt «Øvrig informasjon» omtales i beretningen i forbindelse med ledelsens ansvar, og revisor angir også der om det er noe å rapportere.

3.2 Krav til revisjonsberetningen i kommuner og fylkeskommuner

I tillegg til å uttrykke en mening om årsregnskapet har revisor i (fylkes-)kommuner og (fylkes-)kommunale foretak andre rapporteringsoppgaver i henhold til forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv § 5. Revisor skal under "*Uttalelser om øvrige forhold*" i revisjonsberetningen for kommuner og fylkeskommuner mv. uttale seg om:

- de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og om beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap stemmer med regulert budsjett.
- opplysninger i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet, og om forslag til anvendelse av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd, er i samsvar med lov og forskrifter.
- den revisjonspliktiges ledelse har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

I likhet med tidligere, legger revisjonskomiteen til grunn at god kommunal revisjonsskikk gjelder ved revisjon av interkommunale selskaper og kirkelig fellesråd/menighetsråd. Av den grunn vil tilsvarende rapporteringsoppgaver gjelde ved revisjon av disse virksomhetene.

Det er i kommunelovens § 48 femte ledd tatt inn bestemmelser om innholdet i administrasjonssjefens årsberetning. Det er ikke stilt krav om at administrasjonssjefen skal fremme forslag til anvendelse av regnskapsmessig overskudd eller dekning av regnskapsmessig underskudd. Revisor kan derfor ikke vurdere dette forholdet i revisjonsberetningen, såfremt ikke administrasjonssjefen har valgt å fremme forslag til anvendelse av overskuddet eller dekning av underskuddet.

Kommuner mv er unntatt fra visse deler av bokføringsloven, men dette medfører etter komiteens oppfatning ikke at kommuner skal følge en annen bokføringsskikk enn bokføringspliktige ellers for de områder bokføringsloven gjelder.

Av punkt 22 i ISA 700 fremgår det at revisjonsberetningen skal være adressert slik omstendighetene ved oppdraget tilsier. I (fylkes-)kommuner og (fylkes-)kommunale foretak, skal revisjonsberetningen adresseres til kommunestyret eller fylkestinget. Det skal sendes

kopi til kontrollutvalget, formannskapet eller fylkesutvalget, og administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet.

3.3 Rammeverk for regnskap i kommuner og fylkeskommuner

ISA 700 gjelder revisjonsberetning for et regnskap utarbeidet i samsvar med et rammeverk med generelt formål, dvs. som er utarbeidet for å oppfylle behovet for finansiell informasjon for en bred brukerkrets. Standarden skiller videre mellom "rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde" og "regelbasert rammeverk". Revisjonskomiteen har lagt til grunn at kommuneregnskapet er basert på et rammeverk som er utformet for å gi et rettviseende bilde, jf. definisjonen i ISA 700 pkt. 7 bokstav b), da bl.a. KRS nr. 6 (F) – "Noter og årsberetning" innebærer at det etter god kommunal regnskapsskikk kan være nødvendig å gi tilleggsinformasjon utover det som følger av lov og forskrift for å bedømme og få et fullstendig og utfyllende bilde av (fylkes-)kommunens resultat og stilling, jf. bl.a. punkt 3.1 nr. 2 og 3.2.2.

Komiteen har valgt å anvende begrepet "i det alt vesentlige en dekkende fremstilling" for disse regnskapene. For regnskap etter regnskapsloven anvendes begrepet "rettviseende bilde" som følge av regnskapsloven § 3-2a. Begrepene er likeverdige og uttrykker en mening om et regnskap avlagt etter et rammeverk utformet for å gi et rettviseende bilde, jfr. ISA 700 pkt. 35.

3.4 Nærmere om «uttalelser om øvrige lovmessige krav» i revisjonsberetningen

Konklusjon om budsjett

I informasjonsskrivet om budsjettavvik i revisjonsberetningen (2/2013) fremkommer det at det skal tas forbehold i konklusjonen om budsjett dersom det er vesentlige budsjettavvik. Det må etter komiteens oppfatning ikke settes en vesentlighetsgrense som medfører at forbehold er normalsituasjonen. I så måte mener komiteen at forholdet som omtales i skrevet om hvorvidt det er gitt en forklaring på avviket i årsberetningen eller ikke skal være et sentralt element i vesentlighetsvurderingen.

Konklusjon om årsberetningen

Under konklusjonen om årsberetningen konkluderer revisor på om årsberetningen etter revisors mening, er i samsvar med lov og forskrift. Kommunen skal bl.a. redegjøre for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten, jf. kommuneloven § 48 nr. 5. Samme bestemmelse har også andre krav til innholdet i årsberetningen. Videre stiller forskrift om årsregnskap og årsberetning § 10 krav om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik. Kravene til innhold i årsberetningen om økonomiske forhold er ytterligere konkretisert i KRS (F) nr. 6 Noter og årsberetning, jf. blant annet pkt. 3.2.

3.5 Beretning som avviker fra normalberetningen

Dersom revisor finner å måtte avgi en revisjonsberetning som avviker fra normalberetningen, skal revisjonsberetningen modifiseres med bakgrunn i kravene i ISA 705 – "Modifikasjoner i konklusjonen i den uavhengige revisors beretning" og ISA 706 – "Presetningsavsnitt og avsnitt om "andre forhold" i den uavhengige revisors beretning". Oppdaterte eksempler på avviksberetninger sendes ut i et eget informasjonsskriv.

4. Interkommunale selskaper

Lov om interkommunale selskaper har i motsetning til kommuneloven og den kommunale revisjonsforskriften, bestemmelser om ansvar for ledelsen. Revisorloven gjelder ikke for revisjon av interkommunale selskaper. Revisjonskomiteen mener at det ved revisjon av interkommunale selskaper, vil være riktig å legge til grunn plikten i revisorloven § 5-6 syvende ledd om å rapportere forhold som kan føre til ansvar for styret eller daglig leder. Rapportering av slike forhold gjøres i samsvar med ISA 250 – *"Vurdering av lover og forskrifter ved revisjon av regnskaper"* punkt 25-27, dersom forholdet har betydning for regnskapet, eller som *"andre forhold"* etter ISA 706 punkt 8.

For interkommunale selskaper som avlegger regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper er det ikke krav om å omtale forutsetningen om fortsatt drift. Revisor vil derfor heller ikke ha noen plikt til å bekrefte opplysningene om forutsetningen om fortsatt drift. Det samme gjelder også interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 som avlegger særregnskap.

Det er ikke krav om omtale av forutsetningen om fortsatt drift i årsberetningen for interkommunale samarbeid etter kommuneloven § 27 som avlegger særregnskap og IKS som avlegger regnskap etter kommunale regnskapsprinsipper, eksempel 4 og 7 synliggjør dette.

5. Stiftelser

Etter stiftelsesloven § 44 skal revisor uttale seg om stiftelsen er forvaltet og om utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig. Også denne uttalelsen skal være en positiv formulert uttalelse med betryggende sikkerhet. Uttalelsen tas inn under *"Uttalelser om øvrige lovmessige krav"* i revisjonsberetningen. Se også informasjonsskriv 05/2012 som gir veiledning til revisors vurderinger ved revisjon av kommunerelaterte stiftelser. For andre stiftelser som revideres av kommunerevisjoner henvises til veiledning om revisors uttalelse om forvaltning og utdeling i revisjonsberetningen for stiftelser, utgitt av Den norske Revisorforening hvor de krav som gjelder for forvaltning av og utdeling fra stiftelser generelt omtales.

6. Andre revisjonsberetninger

6.1 Fjellstyrer

Det er i de senere år ikke gitt nye forskrifter av betydning for fjellstyrenes regnskapsløsninger. Det er lagt til grunn at regnskapsreglene for fjellstyrer er et regelbasert rammeverk. Revisors øvrige oppgaver ved revisjon av fjellstyrer er tatt inn under *"uttalelser om øvrige forhold"*.

6.2 Vertskommunesamarbeid

Kommuner og fylkeskommuner kan organisere deler av virksomheten som vertskommunesamarbeid etter lovens kapittel 5A. Gjeldende regnskapsbestemmelser for kommuner og fylkeskommuner åpner ikke for at slike samarbeider kan utgjøre egne regnskapsenheter. I tråd med dette, er det ikke utarbeidet maler for vertskommunesamarbeid.

6.3 Revisjonsberetninger til andre regnskaper eller for spesielle formål

Komiteen har ikke tatt sikte på å utarbeide eksempelberetninger for alle de varianter av regnskaper og former for finansiell rapportering som kan forekomme. Selv om bestemmelsene om så vel regnskap som revisjon er forskjellige, må en revisjonsberetning være utformet innenfor rammen av ISA 700-serien for et regnskap med generelt formål eller innenfor rammen av ISA 800-serien for regnskap med spesielt formål - dersom revisor skal

kunne henvise til god kommunal revisjonsskikk, eventuelt til god revisjonsskikk, eller til internasjonale revisjonsstandarder.

Denne eksempelsamlingen er begrenset til revisjonsberetninger til fullstendige regnskap uavhengig av om det er et regnskap med generelle eller spesielle formål.

Uttalelser/revisjonsberetninger som ikke gjelder fullstendige årsregnskap vil bli tatt inn i eksempelsamlingen med revisjonsuttalelser.

For fellesnemder i forbindelse med kommunesammenslåinger har NKRF utarbeidet en egen sjekkliste for revisor, kontrollutvalg og sekretariat, som finnes på NKRF sine hjemmesider. Revisjonsberetningen er også omtalt der.

7. Hendelser etter balansedagen

Vi minner samtidig om at revisors oppfølging av hendelser etter balansedagen iht. ISA 560 – ”Hendelser etter balansedagen”, skal dekke tidsrommet frem til dato for revisjonsberetningen. Dato for skriftlige uttalelser fra ledelsen (fullstendighetserklæringen) må derfor ligge så nær opp til dato for revisjonsberetningen som mulig, jf. informasjonsskriv 2/2016.

8. Prinsipper, standarder og betegnelser

Hvilken revisjonsskikk som skal legges til grunn (*god kommunal revisjonsskikk* eller *god revisjonsskikk*) er ikke knyttet til regnskapsløsningen (*det regnskapsmessige rammeverket*). I en revisjonsberetning for et kommunalt foretak vil med andre ord begrepet *god kommunal revisjonsskikk* benyttes, selv om regnskapet føres etter regnskapslovens bestemmelser. Det samme vil gjelde for interkommunale selskaper.

Tabellen nedenfor viser den revisjonsskikk og regnskapsskikk/bokføringsskikk som skal legges til grunn for revisjon av årsregnskaper:

Nr	Regnskap	Regnskaps-prinsipp	Regnskapsskikk/ bokføringsskikk	Revisjonsskikk	Regnskaps-rammeverk
1	Kommuner og fylkeskommuner	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
2	Kommunale- og fylkes-kommunale foretak	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
3	Kommunale- og fylkes-kommunale foretak	Regnskapsloven	God regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde

Nr	Regnskap	Regnskapsprinsipp	Regnskapsskikk/ bokføringsskikk	Revisjonsskikk	Regnskapsrammeverk
4	Inter-/ (fylkes-) kommunalt samarbeid (§ 27) – selvstendig rettssubjekt	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
5	Samkommune	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
6	Interkommunalt selskap (IKS)	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
7	Interkommunalt selskap (IKS)	Regnskapsloven	God regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde
8	Kirkelig fellesting	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
9	Menighetsråd	Kommunalt regnskapsprinsipp	God kommunal regnskapsskikk og god bokføringsskikk	God kommunal revisjonsskikk	Rettvisende bilde (dekkende fremstilling)
10	Fjellstyrer	Ingen særskilt regnskapsskikk	Ingen særskilt regnskapsskikk	God revisjonsskikk	Regelbasert rammeverk
11	Stiftelser	Regnskapsloven	God bokføringsskikk	God revisjonsskikk	Rettvisende bilde

Med hilsen

NKRFs revisjonskomité

Unn H. Aarvold
leder

Vedlegg: Normalberetninger i kommunal sektor

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.02.17	03/17
Kommunestyret	21.03.17	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT – «PLEIE OG OMSORG»

Vedlegg: «Pleie og omsorg» rapport utarbeida av Rogaland Revisjon IKS (eige hefte)

Bakgrunn:

I plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019, som blei vedteken av kommunestyret i juni 2016, er «Pleie og omsorg» det prosjektet som har høgast prioritet. Kontrollutvalet starta hausten 2016 prosessen med å gjennomføra ein slik forvaltningsrevisjon. Rogaland Revisjon IKS utarbeidde ein prosjektplan etter utvalet sitt ønskje.

Kontrollutvalet vedtok i møtet 15.09.16, i sak 20/16 følgjande:

Suldal kontrollutval tingar ein forvaltningsrevisjon for området «Pleie og omsorg i Suldal kommune». Prosjektmandatet vert i samsvar med framlegget til Rogaland Revisjon IKS, men med slik endring av føremål:

«Målet for prosjektet er å sjå nærare på tenestekvalitet og ressursbruk innan pleie og omsorgssektoren, finna dei viktigaste kostnadsdrivarane og blottleggja det effektiviseringspotensialet som finns, for slik å meisla ut ein tenleg struktur for tenestene for framtida».

Ramma for prosjektet vert sett til 200 timar.

Suldal kommune står midt i ein planprosess for dette området og ber revisjonen prioritere arbeidet med dette prosjektet.

Føremål og problemstillingar:

Føremålet med prosjektet har vore å sjå nærare på tenestekvalitet og ressursbruk i pleie- og omsorgssektoren, finna dei viktigaste kostnadsdrivarane, og blottleggja det effektiviseringspotensiale som finns, for slik å meisla ut ein tenleg struktur for tenestene for framtida.

Utvalet bad revisor sjå nærare på desse problemstillingane:

- *Korleis er kvaliteten på pleie- og omsorgstenestene i Suldal, samanlikna med andre kommunar?*
- *Er det samsvar mellom kvalitet og ressursbruk?*

- *Kva er dei viktigaste kostnadsdrivarane innan pleie- og omsorgssektoren? Aktuelle faktorar å sjå nærare på kan vera (ikkje uttømmende):*
 - *Kostnadsdrivarane for institusjonstenester*
 - *Terskler for tildeling av heimetenester/pleie- og omsorgstenester*
- *Kva for eit effektiviseringspotensiale finns i denne sektoren?*
- *I kva grad er det mogleg å effektivisere pleie- og omsorgstenestene utan at dette går nemneverdig utover tenestekvaliteten?*

Med dette som utgangspunkt har Rogaland Revisjon IKS gjennomført prosjektet. Rapporten er verifisert og rådmannen si tilbakemelding er innarbeida i rapporten. Rapporten ble mottatt av sekretariatet 06.02.17.

Rapporten

Rapporten inneheld innleiingsvis eit samandrag av hovudbodskapen i revisor sine funn, inkludert revisor sine tilrådingar. Rådmannen sin uttale finn ein på sidene 8 - 9. Føremål og problemstillingar vert presentert i kapittel 1.1, revisjonskriterier og metode i kapittel 1.2. Hovuddelen av rapporten finn ein i kapittel 2. Vedlegget inneheld utfylgjande dokumentasjon, blant anna om revisjonskriterier, avgrensingar og metode.

Revisjonen har følgjande hovudbodskap og tilrådingar:

- *Skapa eit godt organisatorisk grunnlag i heimetenestene for auka satsing på førebygging, hjelp til sjølvhjelp og kvardagsrehabilitering*
 - *Ei eining, faglig spesialisering og ambulante team kan vera gode grep for å få til dette.*
- *Vurdere om det kan vera aktuelt å heva tersklane for tildeling av heimetenester.*
- *Vurdere ressursinnsatsen i heimetenestene målt opp mot brukaranes behov.*
- *Vurdere å redusera talet på institusjons- og bu- og omsorgsplassar ytterlegare.*

Rådmannen sine kommentarar:

Rådmannen seier i sin kommentar av 03.02.17 at Rogaland Revisjon IKS har gjort ein grundig revisjon av pleie og omsorg. Rådmannen seier vidare at han tek sikte på å nytta desse tilrådingane i arbeidet med saka om framtidens omsorg i Suldal. Rådmannen har også kome med nokre andre, utfyllande kommentarar.

Konklusjon:

Resultatet av forvaltningsrevisjonen viser at kommunen har potensiale til forbetring, då rapporten avdekkjer område som det bør og kan gjerast noko med.

Sekretariatet tilrår at kontrollutvalet ber kommunestyret gjere vedtak om å følgja revisor sine tilrådingar.

Ein forvaltningsrevisjonsrapport skal systematisk bli fylgd opp for å sikre at forvaltninga set i verk tiltak for å rette opp påviste avvik/manglar og kontrollutvalet må sørgje for at kommunestyret sine vedtekne merknader til rapporten vert følgd. Det vert tilrådd at slik oppfølging skjer frå 9 til 12 månader etter at rapporten er vedteken av kommunestyret.

Det er kommunestyret som fattar endeleg vedtak i saka. Forskrift om kontrollutval slår fast at kontrollutvalet innstiller direkte til kommunestyret i saker angående forvaltningsrevisjon.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

1. Suldal kommunestyret har merka seg det som kjem fram i Rogaland Revisjon IKS sin rapport «Pleie og omsorg» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine tilrådingar.
3. Rådmannen gjer tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan 12 månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Aksdal, 09.02.17

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.02.17	04/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

VAL AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT

Bakgrunn:

Ifølge forskrift om kontrollutval skal kommunen årleg bli gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med gjeldande lover og reglar. Kontrollutvalet bør på dette møtet ta stilling til kva for eit prosjekt ein ønskjer å bestille, slik at revisor sitt utkast til mandat for gjennomføring av prosjektet kan handsamast i neste møte.

Saksorientering:

Prosjekt for gjennomføring av forvaltningsrevisjon eller selskapskontroll skal bestillast med bakgrunn i vedtekne planar.

Ny plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 blei etter innstilling frå kontrollutvalet vedteken av kommunestyret i juni 2016. Følgjande prosjekt er prioriterte i planen:

1. *Pleie og omsorg (rapport ferdig i februar 2017)*
2. *Innsparing, effektivisering og forenkling*
3. *Oppfølging av politiske vedtak*
4. *Klima og miljøplan*
5. *Skule- tilpassa opplæring og spesialundervisning*
6. *Sosiale tenester/NAV*

og med følgjande uprioriterte område:

- *Barnevern*
- *Legevakt*
- *Busetting og integrering av flyktningar*
- *IKT*

Ny plan for selskapskontroll 2016-2019 blei vedteken av kommunestyret i oktober 2016. Følgjande prosjekt er prioriterte i planen:

1. *Eigarskapsforvaltning*
2. *Rygjatur Eigedom AS*
3. *Krisesenter Vest IKS*
4. *Kommunekraft AS*

Utvalet stiller seg positiv til å delta i prosjekt som vert initiert frå andre eigarkommunar.

Prosjektet om «Pleie og omsorg» er ferdig og vil bli handsama av utvalet i februar 2017.

Det vil vere opp til utvalet å velja kva for prosjekt ein ynskjer å setja i bestilling no. Utvalet er delegert mynde til å fråvika planane dersom det vert naudsynt.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Suldal kontrollutval ber Rogaland Revisjon IKS om å legge fram utkast til prosjektmandat på forvaltningsrevisjon eller selskapskontroll av «xxxxx» i neste møte.

Aksdal, 09.02.17

Odd Gunnar Høie
Rådgjevar/utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	16.02.17	05/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2016

Saksvedlegg: framlegg til årsmelding for 2016

Saksorientering:

I følge kommuneloven § 77 pkt. 6 skal ”kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget”.

Utkast til årsmelding for kontrollutvalet si verksemd i 2016 følgjer vedlagt. Den er sett opp etter omtrent same mal som tidligare årsmeldingar.

Årsmeldinga summerer opp utvalet sin aktivitet i 2016 og gir eit samandrag av dei hovudsaker som utvalet har hatt til handsaming gjennom året. Årsmelding gjer dessutan en total oversikt over alle saker til handsaming.

Årsmeldinga vert lagt fram for kommunestyret til orientering etter at kontrollutvalet har godkjent den. Eventuelle endringar som måtte komme frå utvalet vil bli innarbeida før den blir vidaresendt.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2016 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Suldal kommunestyre tek årsmeldinga for 2016 frå kontrollutvalet til orientering.

Aksdal, 09.02.17

Odd Gunnar Høie
Rådgevar/utvalssekretær

KONTROLLUTVALET I SULDAL

ÅRSMELDING

2016

INNLEIING

Kontrollutvalet si årsmelding er ei tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp drøfta, og handsama i 2016.

I følgje kommunelova § 77 pkt. 6 skal "***kontrollutvalet rapportere resultat av sitt arbeid til kommunestyret***".

1. OM KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er eit lovpålagt organ som skal på vegne av kommunestyret syte for tilsynet med forvaltninga av kommunen (rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskap som kommunen eig (selskapskontroll). Utvalet skal også sjå til at revisjonen fungerer på ein trygg måte. Ordninga er heimla i kommunelova og i eiga forskrift om kontrollutval.

Kontrollutvalet er ikkje underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalet har eige reglement, vedtatt av kommunestyret i 2012 og revidert i 2014.

2. MEDLEMENE I UTVALET

Det er kommunestyret sjølv som vel medlemene til kontrollutvalet. Kontrollutvalet skal ha minst tre medlemmer, og etter § 77 nr 1 i kommunelova skal minst eit av medlemmene i utvalet veljast mellom representantane i kommunestyret. Det vart i 2011 bestemt at kontrollutvalet skulle auke talet på medlem til fem ifrå valperioden 2011-2016.

For perioden 2015-2019 valde kommunestyre hausten 2015 følgjande medlemmer til kontrollutvalet:

Faste medlemmer:

Leiar	Vanja Ignjatic (H)
Nestleiar	Tormod Skeie (SV)
Medlem	Otto Underbakke (H)
Medlem	Eldbjørg Sivertsen (Krf)
Medlem	Heine Mo Willig (SV)

Varamedlemer:

- 1. Sigrunn Vetrhus (Sp)**
- 2. Silje Helen Færøy (Ap)**
- 3. Olav Martin Skaar (V)**

Heine Mo Willig gjekk ut av utvalet 18.10.16 då han fekk fast tilsetjing i E-verket. Berit Myrland blei vald som nytt medlem. Mo Willig var utvalet sin kommunestyrerepresentant. Det er ingen frå utvalet som er fast medlem i kommunestyret, utvalsleiar er varamedlem.

Utvalet består no av følgjande medlemmer:

Faste medlemmer:

Leiar	Vanja Ignjatic (H)
Nestleiar	Tormod Skeie (SV)
Medlem	Otto Underbakke (H)
Medlem	Eldbjørg Sivertsen (Krf)
Medlem	Berit Myrland (SV)

Varamedlemer:

- 1. Sigrunn Vettrhus (Sp)**
- 2. Silje Helen Færøy (Ap)**
- 3. Olav Martin Skaar (V)**

Leiar og nestleiar i kontrollutvalet har møte- og talerett i kommunestyret når utvalet sine saker blir handsama.

Ordføraren har møte- og talerett i utvalet. Ho har ikkje delteke på nokon av møta i 2016. Rådmannen har ikkje møterett, men kan innkallast av utvalet. Han, eller andre frå administrasjonen har delteke i alle møta i 2016.

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALET I 2016

Kontrollutvalet har i 2016 hatt **5 (4)** møte fordelt på tre møte første halvår og to møte andre halvår. Møta i kontrollutvalet er opne i tråd med kommuneloven og kontrollutvalet sitt reglement.

Utvalet har hatt **27 (27)** saker til handsaming, kor **6 (7)** saker blei oversendt til kommunestyret.

42 (40) saker har blitt lagde fram for utvalet til orientering. Som vedlegg til årsmeldinga er det ei oversikt over saker handsama av utvalet og saker lagde fram til orientering.

Vanja Ignjatic, Tormod Skeie, Heine Mo Willig, og Eldbjørg Sivertsen deltok på NKRF sin kontrollutvalskonferansen på Gardermoen 3. – 4. februar 2016.

Eldbjørg Sivertsen deltok på haustkonferansen i Sandnes 17.11.16 i regi av Forum for kontrollutval i Rogaland.

4. KONTROLLUTVALET SINE HOVUDOPPGAVER

4.1 REKNESKAPSREVISJON

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk.

I møte 26.04.16 handsama kontrollutvalet kommunen sin årsrekneskap for 2015. Utvalet gav følgjande uttale til rekneskapen:

Suldal kommune sin årsrekneskap for 2015 er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskott på 18,7 millionar kroner.

Kontrollutvalet har merka seg at rekneskapen viser eit positivt netto driftsresultat med 39,8 millionar kroner, og at delar av dette er nytta til avsetningar.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2015 og for kommunen si økonomiske stode pr. 31.12.15.

Ut over dette har kontrollutvalet ingen andre merknader til Suldal kommune sin rekneskap anna enn det som går fram av revisor sitt årsoppgjørssnotat og revisjonsmeldinga.

I same møte handsama utvalet rekneskapen til Suldal Elverk KF, og gav følgjande uttale:

Kontrollutvalet har merka seg at Suldal Elverk KF sin rekneskap for 2015 viser eit årsresultat på 9,7 mill. kr.

Under tilvising til utvalet si eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av føretaket sin verksemd for 2015 og for føretaket si økonomiske stode pr. 31.12.15.

Kontrollutvalet i Suldal har ingen merknader til Suldal Elverk sin særrekneskap ut over det som går fram av revisor sitt årsoppgjørssnotat og revisjonsmeldinga.

Årsrapport frå Skatteoppkrevjaren og Skatterekneskapen for 2015 vart lagt fram til orientering i møte 28.01.16.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følgje kommunelova skal kontrollutvalet sjå til at det årleg vert gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda. Forvaltningsrevisjon skjer etter kommunestyret sin vedtekne plan for forvaltningsrevisjon.

Ny plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019 blei utarbeida i 2016 og vedteken av kommunestyret 14.06.16, sak 43/16.

Utvalet har handsama oppfølging av to tidligare forvaltningsrevisjonsrapportar i 2016. I møtet 28.01.16, sak 03/16 blei rapporten «Plan- og byggesaker» følgd opp. Utvalet tok rådmannen si tilbakemelding til orientering.

I møtet 10.11.16, sak 27/16 blei rapporten om «Legetenesta» følgd opp. Utvalet tok rådmannen si tilbakemelding og revisor sine vurderingar til orientering.

Prosjektet om «Pleie og omsorg» blei bestilt i haust som fyrste prosjekt etter ny plan. Rapport vil føreligge på nyåret 2017.

4.3 SELSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalet er pålagt og sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap som er heileigde av kommunen eller saman med andre kommunar/fylkeskommunar.

Ny plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019 blei utarbeida i 2016 og vedteken av kommunestyret 18.10.16, sak 75/16.

Utvalet har ikkje bestilt eller handsama rapportar frå selskapskontrollar dette året.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Kommunestyret avgjer om kommunen skal tilsetja eigen revisor, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon, eller inngå avtale med annan revisor. Vedtak om dette skal gjerast etter innstilling frå kontrollutvalet.

Revisjonstenestene for kommunen blei lyst ut på anbod i 2011 og Rogaland Revisjon IKS blei vald som kommunen sin revisor frå 01.07.12.

Kontrollutvalet handsama sak om «Revisjonsordning frå 2016 – eigenregi eller kjøp av tenester» i møtet 29.04.15, sak 13/15 og gav følgjande innstilling til kommunestyret:

Suldal kommunestyre ønskjer å inngå som eigar/deltakar i interkommunalt samarbeid om revisjonstenester.

Kommunen søker om deltaking i Rogaland Revisjon IKS og bli ein del av eigarkommunane så snart det lar seg praktisk løysa. Selskapet blir dermed kommunen sin faste revisor

Kommunestyret gjekk samrøystes inn for kontrollutvalet si innstilling i møtet 19.05.16, sak 37/15.

Rogaland Revisjon IKS har i brev av 30.10.15 gjort greie for den pågåande prosessen med å ta Suldal kommune inn på eigarsida i selskapet. Denne prosessen held på framleis, og er venta avslutta i 2017.

Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er Cicel T. Aarrestad med kontor i Stavanger.

Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte, og det har møtt ein representant frå Rogaland Revisjon IKS på alle møta. Dei har presentert revisjonsplan og lagt fram mandat og rapportar frå forvaltningsrevisjonsarbeidet.

Kontrollutvalet har handsama revisor si eigenerklæring, samt revisor sin plan for rekneskapsrevisjon.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga er gjennomført ved at utvalet har fått orientering frå rådmannen om spørsmål og saker utvalet har tatt opp, mellom anna om Viltnemnda

I november møtte rådmannen og orienterte om framlegg til budsjett 2017 og økonomiplan. Utvalet er og blitt orientert om statlege tilsyn, tertialrapportar, budsjettvedtak, KOSTRA-tall osv.

4.6 BUDSJETT/REKNESKAP FOR KONTROLL OG TILSYN

Økonomiavdelinga har opplyst følgjande rekneskapstal for 2016.

TENESTE 1100	REKNESKAP 2015	BUDSJETT 2016 (utvalet)	REKNESKAP 2016
Godtgjersle og driftsutgifter	173 784	235 500	204 207
Revisjonstenester	348 541	650 000	491 837
Sekretariatstenester	153 000	159 000	159 000
Sum utgifter (eks.mva.)	675 325	1 044 500	855 044

Kontrollutvalet handsama hausten 2016 framlegg til budsjett for kontroll og tilsyn for 2017. Totalt var framlegg til budsjett inkl. revisjonstenester, sekretariatstenester og kontrollutvalet sine egne utgifter på kr 1 080 000. Framlegget vart sendt over til kommunestyret for handsaming.

4.7 SEKRETARIAT

Kommunane er pålagt å ha eit kontrollutvalssekretariat som er uavhengig, dvs. ikkje knytte opp mot rådmann eller revisjon. Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS kom i drift frå 2005 og har vore i verksemd i 11 år. Selskapet er eid av 10 kommunar og oppgåvene blir ivaretatt av to tilsette.

Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvala, administrasjon og politisk leiing, samarbeid med tre revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Hordaland og Agder.

Selskapet har i 2016 fått nytt styre og oppdatert overordna strategiplan.

Sekretariatstenester for kontrollutvalet er i 2016, som tidligare år, ivaretatt av Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS. Fast utvalssekretær har vore Odd Gunnar Høie. Sekretariatet har egne heimesider der mellom anna alle sakskart, protokollar og rapportar blir lagde ut fortløpande.

Vanja Ignjatic møtte som representant for Suldal kommune på representantskapsmøtet 25.04.16.

5. OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2016 har vore som planlagt. Ny Overordna analyse for forvaltningsrevisjon og for selskapskontroll blei utarbeidd i samarbeid med revisor. Utvalet har utarbeidd og innstilt til kommunestyret ny plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020 og ny plan for selskapskontroll 2016-2020. To tidligare revisjonsrapportar har blitt følgd opp og det er bestilt ein ny rapport om «Pleie og omsorg» som vil bli levert i 2017. Rådmannen har gjort greie for aktuelle saker som utvalet har bede om undervegs gjennom året.

Sand, 16. februar 2017

Eldbjørg Sivertsen

Vanja Ignjatic
Leiar

Berit Myrland

Otto Underbakke

Tormod Skeie

VEDLEGG TIL ÅRSMELDING 2016

Saker til handsaming:

- 01/16 Godkjenning av protokoll 12.11.15
- 02/16 Referat- og orienteringssaker 28.01.16
- 03/16 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – Plan- og byggesaker
- 04/16 Overordna analyse - ny plan for forvaltningsrevisjon - oppstart av prioriteringsarbeidet
- 05/16 Årsmelding for kontrollutvalet 2015
- 06/16 Endra møteplan for 2016

- 07/16 Overordna analyse – innspel til ny plan for forvaltningsrevisjon
- 08/16 Godkjenning av protokoll 28.01.16
- 09/16 Referat- og orienteringssaker 25.02.16

- 10/16 Godkjenning av protokoll 25.02.16
- 11/16 Suldal kommune – uttale til årsrekneskapen for 2015
- 12/16 Suldal elverk KF – uttale til årsrekneskapen for 2015
- 13/16 Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020
- 14/16 Referat- og orienteringssaker 26.04.16
- 15/16 Godkjenning av protokoll 26.04.16

- 16/16 Referat- og orienteringssaker 15.09.16
- 17/16 Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – «Legetenesta»
- 18/16 Plan for selskapskontroll 2016-2019
- 19/16 Revisor si eigenerklæring 2016
- 20/16 Tinging av forvaltningsrevisjonsprosjekt – «Pleie og omsorg»
- 21/16 Kontroll og tilsyn – budsjett for 2017 – utvalet sitt framlegg

- 22/16 Godkjenning av protokoll 15.09.16
- 23/16 Referat- og orienteringssaker 10.11.16
- 24/16 Orientering om budsjettframlegget for 2017 og økonomiplan 2018-2020
- 25/16 Plan for rekneskapsrevisjon 2016
- 26/16 Framlegg til møteplan for 2017

Saker til orientering:

1. Statusoversikt pr. januar 2016
2. Tertialrapport pr. 31.12.15 frå Rogaland Revisjon IKS
3. Oversikt over statlege tilsyn i 2016 – frå Fylkesmannen i Rogaland
4. Referat møte i Kommunesektorens etikkutvalg 23.11.15
5. Kommunal rapport 19.01.16 – skatteinntektene 2015 – landsbasis
6. Kommunal rapport 19.01.16 – skattetallene for den enkelte kommune
7. Haugaland Vekst IKS – protokoll frå representantskapsmøtet 11.12.15
8. Årshjul - kontrollutvalets oppgåver
9. Skatteoppkrevjaren i Suldal kommune - Årsrapport for 2015
10. Brev av 14.01.16 frå den norske delen av familierådet oppnemnde av barnevernstenesta i Suldal kommune
11. Statusoversikt pr. februar 2016

12. Rapport frå NKRF-konferansen - munnleg
13. eINFO 16/1 – Talerett i kommunale organ
14. Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkrevarfunksjonen for Suldal kommune
15. Statusoversikt pr. april 2016
16. Representantskapsmøte 25.04.16 – Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS
17. Representantskapsmøte 26.04.16 - Ryfylke Miljøverk IKS
18. Representantskapsmøte 27.04.16 – Interkommunalt arkiv Rogaland IKS
19. Representantskapsmøte 29.04.16 – Haugaland Vekst IKS
20. Representantskapsmøte 23.05.16 – Krisesenter Vest IKS
21. Årsmøte 03.06.16 - Ryfylke IKS
22. Kommunelovutvalget har overlevert forslag til ny kommunelov – NKRF nytt 10.03.16
23. Høring – NOU 2016:4 Ny kommunelov
24. Viltneimda – orientering frå rådmannen
25. Statusoversikt pr. september 2016
26. «Om sak i Ulla Førre Næringsfond» – brev frå Arve Aarhus av 23.06.16
27. Førebels svarbrev til Arve Aarhus av 28.06.16
28. Engasjementsbrev – Suldal kommune frå Rogaland Revisjon IKS av 30.08.16
29. Perioderapportering/Budsjett 2017 frå Rogaland Revisjon IKS av 19.08.16
30. K-styrevedtak 14.06.16, sak 43/16 – Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019
31. Spørsmål om styremøte i et IKS – uttale frå KMD 04.04.16
32. Statusoversikt pr. november 2016
33. K-styrevedtak 18.10.16, sak 75/16 – Plan for selskapskontroll 2016-2019
34. K-styrevedtak 18.10.16, sak 76/16 – Søknad om fritak frå politiske verv - kontrollutval
35. K-styrevedtak 18.10.16, sak 77/16 – Val av medlem i kontrollutval og grendeutval
36. K-styrevedtak 18.10.16, sak 71/16 - 2. Tertialrapport 2016
37. Invitasjon frå FKT Rogaland til Haustkonferanse 17.11.16 i Sandnes
38. Innkalling til møter i representantskapet i RYMI – 29.09.16 og 09.11.16
39. Varsel om tilsyn med samfunnstryggleik og beredskap – frå Fylkesmannen i Rogaland
40. Forum for Kontroll og tilsyn (FKT) – høringsuttale til NOU: 4 Ny kommunelov
41. Kommunal rapport 29.09.16 – om revisjonsutgifter
42. KOSTRA-tall vedr. funksjon 110 – Kontroll og revisjon

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalet	16.02.17	06/17

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ENDRA MØTEPLAN FOR 2017

Saksorientering:

Kontrollutvalet vedtok i møtet 10.11.16, sak 26/16 følgjande:

Kontrollutvalet i Suldal vedtar følgjande møteplan for 2017:

torsdag 16.02, 27.04, 01.06, 07.09 og 09.11 – kl. 10.00.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

Kontrollutvalet sitt april møte viser seg å vera lagd til same dag som formannskapet sitt 2-dagars møte og bør difor flyttast. Formannskapet skal handsama årsrekneskapen i dette møtet. Kontrollutvalet sin uttale må vere klar før formannskapet kan handsama rekneskapen og møtet bør difor flyttast til ein tidligare dato.

Samstundes må årsmeldinga til kommunen og revisjonsberetninga vera ferdig minst ei veke før utvalet sitt møte.

Sekretariatet vil gjere framlegg om at ny dato vert tysdag 25. april.

Dersom det blir fleire endringar vil det i så fall bli gitt melding om dette så snart som råd er.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Suldal vedtar å endra vedtatt møteplan for 2017 med følgjande endring:

ny dato blir tysdag 25.04.17 (27.04.17 utgår).

Aksdal, 09.02.17

Odd Gunnar Høie

Rådgjevar/utvalssekretær